

A BEVANDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 ÖBNT.

V. Évfolyam. 71. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. SZEPTEMBER 4-én.

V. Year. No. 71.

HOL VAN AZ IGAZSÁG?

MOLNÁR „ÖRDÖG”-E ÉS A KÉT AMERIKAI SZÍNHÁZ.

Olvasóink tudják, hogy Henry W. Savage a Garden-színházban, Harrison Grey Fiske a Belasco-színházban hozza színre Molnár Ferencnek „Az Ördög” című háromfelvonásos vígjátékát. Savage ur igazi amerikai reklámmal hirdeti, hogy az előadás jogát neki Molnár Ferencz adta meg s így mindazokat, akik azt állítják, hogy nekik is joguk van a darab előadásához, hazugoknak, irodalmi tolvajoknak bélyegzi. Ennek a hangos handabandázásnak felült néhány magyar lap is és ugyanazzal a vádakkal illették azokat, akik gondoskodtak arról, hogy a magyar szellem kidomborításával kerüljön a Belasco-színházban színre a magyar irodalmi termék. Meggyanúsították Konta Sándor urat, akit egyedül a magyar irodalom iránt érzett lelkesedés vitt bele egy színházi vállalkozásba, meggyanúsították Zerkowitcz Emil kereskedelmi tanácsos urat, aki New Yorkban való tartózkodásának majdnem minden egyes napján kézzelfogható jelét adta annak, hogy mekkora szívvel és bátor lélekkel száll sikra mindmennyiszor, valahányszor egy-egy megbántott magyar ügy védelmére szorult.

Zerkowitcz ur egy hozzánk is beüldött s egy new yorki lapjáról általánosan már mult szombaton leközölt nyilatkozatban bebizonyította, hogy ő az „Ördög” előadási jogát illetékes helyen és végérvényesen megszerezte még oly időben, amikor Savage még nem is gondolt az Ördög előadására, bebizonyította, hogy maga Molnár Ferencz egy sajátkezü levélben elismerte Zerkowitcz urnak jogát az előadásra s bebizonyította végül ugyanezen Molnár Ferencz sajátkezü levélével, hogy Molnár kiadta a kezéből a darab fölött való rendelkezési jogát s így Savage ur a valóságban híven alig hirdetheti azt, hogy magától Molnár Ferencztől szerezte meg a jogot az „Ördög” előadására.

Igy hát Fiske színigazgatójának kizárólagos joga lett volna Zerkowitcz ur révén az Ördög előadására még akkor is, ha ehhez a joghoz nem járultak volna még más jogok is. A Molnár-féle darab nyomtatásban megjelent kiadásán ugyanis Valentin Lajos ur van felüntetve mint a darab előadási jogának előadására feljogosított ügynök. Konta Sándor ettől a Valentin urtól is megszerezte az előadási jogát s így a Belasco-színházban Fiske igazgatása alatt előadott darab előadásához megadta a jogot Valentin Lajos, megadta Molnár Ferencz és megadta Bárdék.

Kérdjük tehát: hol van az igazság? Igaza van-e Savage urnak, aki irodalmi tolvajlással vádolja a Fiske—Konta—Zerkowitcz kombinációt és igazuk van-e azoknak a magyar lapoknak, amelyek a magyar szellemű „Ördög”-előadás rovására magukévá teszik Savage urnak nagy reparálásra szoruló állításait?

Ámde egyes lapjaink a „erkölcsi felháborodásukban” azt mondják, hogy ők már csak azért is Savage mellé állnak, mivel Savage írói jutalékot fizet Molnár Ferencznek, míg a Fiske—Konta—Zerkowitczek ezt nem teszik. Ennek a légből kapott állításnak a megcáfolására ideiktatjuk teljes szövegében a levelet, amelyet Konta Sándor ur intézett Molnár Ferencz urhoz. Ime a levél:

Nagyságos Molnár Ferencz urnak, a „Pesti Napló” című, Budapest. igen tisztelt uram! A mult év őszén alkalom volt az ön kitűnő vígjátékát, „Az Ördög” című pompás színjátékát olvashatni és első olvasásra az a meggyőződés érelődött meg bennem, hogy ez egy oly terméke a magyar irodalomnak, amelyivel a magyar ügynek igaz dícsőséget szerezhetnének az Egyesült Államokban élő, egykori magyar újságíró — igaz lelkesedéssel hittem és biztam abban, hogy e műnek az előadása az Egyesült Államokban az a ritka alkalom, ami-

kor a magyar névnek itt igaz diadalt tudnánk szerezni. És eltökéltem, elteleve ettől a meggyőződéstől — teljes lelkesedéssel neki is látam e meggyőződés, e reményem tetteivel való bizonyításának is. Elhatároztam, hogy e művet bemutatatom az amerikai közönségnek, az amerikai színpadon.

A könyvalakban megjelent vígjáték szöveg-példányából azt láttam, hogy ezek a szövegek könyvek a „színpadokkal szemben kéziratnak” tekintendők és, hogy az „előadás joga Valentin Lajos színházi ügynöksége utján szereshető meg”. — Abban az időben találkoztam azután itt, New Yorkban Rudnyánszky Gyula urral, kit még régebből, Magyarországon való munkásságom idejéből ismertek. Elmondta neki tervemet és ő, mint az ön és Valentin Lajos urnak személyes ismerőse, vállalkozott arra, hogy az előadás jogának megszerzése, biztosítása végett a kellő lépéseket, intézkedéseket megteszi. Meg is kapta Valentin ur választát, amelyben Valentin ur a legnagyobb örömmel és készséggel adta át az előadás jogát, sőt a könyvalakban kiadandó mű tulajdonjogát is, Rudnyánszky urnak. Az idevonatkozó eredeti levelet a new yorki es. és k. osztrák-magyar főkonzulátusnál angol nyelvre hitelesen lefordítottam és nekiláttam a mű lefordításának, gondoskodva egyben arról is, hogy az előadás előkészületei iránt az Egyesült Államok egyik legelőkelőbb, legkiválóbb színházi vállalatával szerződést kössék. Idevonatkozó szerződésim legelsőbb is arról győzhetik meg önt, tisztelt uram, hogy nem ízelet csökök vezettek engem ebben a vállalkozásban — amennyiben különben is nagyon távol állok a színházi világtól, vállalkozásoktól — hanem az a lelkesedésem, amelyvel, mint magyar származású amerikai, a magyar kultúrának akartam itt diadalt, dícsőséget szerezni.

Rudnyánszky ur szerzett jogait reám ruházta át. Másrésztől megvásároltam három más, már tényleg megjelent, nyomtatás előtt állott angol fordítását e vígjátékunk csak azért, hogy közben hivatalos és nem méltó kezébe kerüljön ez a pompás mű, holmi kontárok kezébe, kik tudva, hogy ez a mű szerződésjoggal biztosítva nincs, azt közben előadhatnák volna és tönkretéheké volna. Miután a megfelelő fordítással elkészültem és a legilletékesebb részről is meggyőződést szereztem, hogy a fordítás kifogástalan, miután gondoskodtam arról, hogy a darabban megöriztem az a szellemet, amelyet az ön művéből mégis csak magyar ember érzése tud kiváltani, más nyelvre is átültetve, érvényesíteni, kifejezésre juttatni. — mindezek után biztosítottam csak a szerzői jogot fordításom számára, „The Devil” eredeti címmel, itt, Amerikában.

A címszerep eljátszására az illető színházi vállalkozó — Mr. Harrison Grey Fiske — utján, azt a művészt szerződtettem, aki legjobb meggyőződésem szerint az egyetlen, aki Amerikában igaz művészzel, igazán az ön szellemében tudja ezt a darabot eljátszani. Hogy ebben nem csalódtunk, arról közben meggyőződtek önt az amerikai lapok, a legkiválóbb színházi kritikuskok, így Acton Davies, stb. kritikái — Arliss ur játékaról. De a többi szereplő is, elsőrangú művész és mondhatom, az egész előadás, a szereplők, ösztöjüket, kiállítását, stb. dolgában olyan magas színvonalon áll, amelyhez az előkelő közönség, itt Amerikában, itt New Yorkban, csakis olyan előkelő kiváló színházakban van szokva, mint éppen a Belasco Theatreben. Mindenképpen igaz büszkeséggel utalhatok tehát e vállalkozásomnak, az eljárásomnak igazi, nagy, a valódi sikert legfőképpen biztosító voltára.

Ami ezután és különösen a premier dolgában történt, arról bizonyára már méltóztatik tudomással birni. Amikor én meg tudtam, hogy másnak is van szerződése e művet illetően, akkor már nagyon is messzire haladtunk az előadást illető munkálatok, az egész vállalkozás dolgában. A művészekkel és vállalkozóval messzire kiható, kötelező szerződések tényleg érvénybe léptek — nagy erkölcsi és anyagi kudarc kockázatától nélkül vissza nem léphettem és jogaim tudatában vissza sem léptem volna.

De nem áll és nem állott szándékomban, hogy azért anyagi, jogtalan előnyöket biztosítsak magamnak. Megemlítettem Zerkowitcz Emil urnak, akivel tudtam, hogy ön levelezett e műve és a Bárdék jogtalan eljárása ügyében, megemlítettem neki, hogy én az ön megírtját feltétlenül biztosítom, hogy az ön megírtját tényleg itt rendelkezésére bocsátom, méltóztatnék aziránt, a havi elszámolásokról, bármiikor rendelkezni. Ha azonban ön, bármely okból is vonakodnék a jutalékainak az elfogadása iránt igenlően nyilatkozni, úgy én ezt az összeget a magam részéről felajánlom a léteztendő new yorki magyar kórház javára és ez összeget a new yorki es. és k. osztrák-magyar főkonzulátusnál fogom letébe helyezni. Mint látni méltóztatik, mindenképpen a legelőkelőbb járok el, jogtalan anyagi haszonra

sohasem reflektáltam, most sem reflektálok. Igen örvendének, ha ez iránt kábel útján közölné velem elhatározását (Kábelcím: Konta, New York), vagy pedig levélben, tetszése szerint, hogy azután megfelelően intézkedhessem. Egyébként pedig üdvözölöm önt, őszinte, igaz nagyrabecsüléssel, tisztelő hiva Konta Sándor, s. k.

E levélhez a magam részéről még csak azt a megjegyzést fűzöm, hogy a meggyőző Fiske, Konta és Zerkowitcz a lehető legkorrektebbül jártak el, s ha történeti hiba, ez a hiba Molnár Ferencz, Valentin Lajos és Bárdék terhelé, azalatt másrészt Molnár Ferencz mint MAGYAR író hálás köszönettel tartozik Konta Sándor urnak, a kinek közbenjötté nélkül Amerika közönsége soha sem tudta volna, hogy az „Ördög” magyar íróinak magyar szülőltje, mert hisz Savage ur még most is azt hirdeti, hogy Franz Molnárnak Der Teufel-jét a bécsi Volkstheater Hertzka-ja rendezte színre. Meglehet ugyan, hogy ez Molnár Ferencz ur szemében nem sokat jelent, de mi amerikai magyarok, akik napról-napra látjuk, miképp sikkasztják el itt Magyarországot, igaz örömmel vettük, hogy Konta Sándor személyében akadt egy ember, aki megmondta a világnak, hogy a bécsi „Der Teufel” tulajdonképpen magyar „Ördög”.

Singer Mihály.

MOLNÁR NYILATKOZIK.

Irodalmi kalóznak nevezi az amerikaiakat.

Lapunk budapesti barátja rövid kábelsürgönyben arról értesít bennünket, hogy Molnár Ferencz, „Az Ördög” szellemes írója, a budapesti lapokban szerdán megnyilatkozott és IRODALMI KALÓZKNAK nevezi az amerikaiakat.

Mi nem tudjuk a kábelsürgönyből, hogy mire alkalmazza Molnár ur azt a jelzőt. Annyi azonban bizonyos, hogy az amerikaiak, már amint Konta Sándornak Molnár Ferenczhez intézett, fennebb olvasható leveléből is kitűnik, a lehető legkorrektebbül viselkedtek éppen Molnár Ferencz ural szemben. Ha történeti hiba, ez odahaza történt, ahol Molnár is, Valentin is, Bárd-tervének is külön-külön szerződéses viszonyba léptek az „amerikaiakkal” és — hogy enyhén fejezzük ki magunkat, — viszályt keltettek az amerikaiak jóhiszeműségével, Savage-éval csakugy, mint Konta-éval és Zerkowitcz-éval.

Majd ha a Molnár nyilatkozata előttünk fekszik, bővebben fogunk hozzászólni.

REPUBLIKÁNUSOK GYÖZNEK.

Vermontban megéjtették a választásokat.

Különösen nemzeti választások idején az egész ország feszült érdeklődéssel tekint Vermontra, ahol már szeptember elsején ejtik meg a választásokat. E választások eredményét tekintik azután fokmérőnek az általános választásokra nézve.

Nos, Vermont választott. S oly túnyomó többséget adott a republikánus jelölteknek, hogy, amennyiben Vermont tényleg fokmérő, a demokrata párt jelöltjeinek alig van kilátásuk még csak arra is, hogy illő tisztelettel — megbukjanak. Még négy év előtt, amikor Parker volt az elnökjelölt Roosevelt Tivadár ellen, még akkor is többen szavaztak Vermontban a demokrata jelöltekre, mint most. Ha valami, ugy ez mutatja, mennyire „népszerű” Bryan J. Vilmos.

EGYLET CSÖDBEN

A BATHYÁNY-EGYLETET ELTEMETTÉK.

Lapunk előző száma már sajtó alatt volt, amikor kézhez vettük a Columbus és New Commerstown Ohio állam egyesült gróf Bathyány Lajos férfi és női betegsegélyező egylet és osztályainak Trentonban készült Columbusi Újság nevű hivatalos lapjának utolsó számát.

Abban a számban dr. Antal Jenő trentoni lakos, aki ez idő szerint főnöke és pénztári ügykezelője volt a fennebb említett hosszunevű egyletnek, Bucsuszó cím alatt elzengi hatyudalát. Abban a cikkben dr. Antal Jenő, akit, mint annak idején jelentettük, Daytonban megválasztottak főnöknek Horváth István helyébe, rásütötte Horváth Istvánra, a volt columbusi generálisra és hivatalbeli elődjére a széllármosság és csalás bélyegét s egyúttal bejelent, hogy a Bathyány-Egylet megszűnt s hogy az egyes osztályok csatlakozzanak a Verhovay-Egylet-hez.

A Bevándorló-nak adja meg az a cikk és ennek írója a legfenyesebb elégettelt. A Bevándorló lépett fel ellene a columbusi generális ellen és rántotta le a leplet Horváth István üzemleiről. A Bevándorló mutatott rá arra, hogy annak az egyletnek vezetősége a szegény magyar munkáknépfosztogatását vette tervbe s mi figyelmeztettük a magyarságot arra, hogy ne hallgassanak a népbolondító Horváth István szavára, hanem csatlakozzanak régi, szolid alapokon nyugvó egyletekhez, amelyek nemcsak pénzt szednek a magyaroktól, hanem betegség esetére kifizetik a segélyt s ha a kenyérkereső elhal, a haláleseti illetékekkel megóvják az özvegyet az alamizsnakenyértől.

S mit tettek ezzel szemben lapjaink? Nem állottak mellénk, hogy velünk együtt megvédjék a magyarokat a lelketlen fosztogatók ellen. Ellenkezőleg, kéjelegve leközölték a Horváth István-féle emberek nyilatkozatait, a melyekben bennünket támadtak, lapunk szerkesztőjének becsületébe markolták.

Bántott bennünket annak tapasztalása, hogy még a magyarság legvitalább érdeke sem bírja közös akcióban egyesíteni az amerikai magyar sajtó egyes organumait, — de azért nem adtuk fel a harcot a magyarság hiénáival szemben. Ha lapjaink cserben hagytak bennünket és ellenünk szövetségek a magyarság ellenségeivel, talán szövetséges-társakat a józanabb gondolkodású magyarok és magának a Bathyány-egyletnek volt tisztességes főtiszviselői között. Ezek együttműködése folytán kellett Horváth Istvánnak otthagyni Columbuszt s mikor a daytoni kirándulás sem biztatott eredményel, Antal Jenő urat tették az egylet fejevé és székhelyül Trentont választották.

Antal Jenő dr. a fennebb említett buszuszávában a mártir szerepét vállalja s akképp akarja magát feltüntetni, mintha jóhiszeműségével visszaáltak és őt is becsapták volna.

Mi ez alkalmából nem akarunk pálcát törni Antal ur felett, állítólagos jóhiszeműségét sem kívánjuk boncolgatni. Csak arra akarunk utalni, hogy lapunknak ez évi július tizennyolcadiki számában, tehát ugyanakkor, amikor Antal ur hivatalát vállalt, „Magyarok hiénái” címmel vezércikkben mostuk a Bathyány-Egylet szennyését. Antal urnak tehát, ha jóhiszeműnek akart látszani, akkor kellett volna meggyőződést szereznie arról, vajjon állításaink megfelelnek-e a valóságnak vagy sem. Ő belement a főnökségbe s csak most ismeri el, hogy széllármósokkal volt dolga.

No, de nem Antal Jenő urról van szó. Sokkal kisebb ember ő, semhogy szerep-

lése maradandó kárt okozhatott volna az összmagyarságban. De szó legyen arról, hogy valahára utját kell állni annak, hogy itt is, ott is feltolhassa valaki magát generálisnak és kénye-kedve szerint fosztogathassa a magyarokat. A futóbankárokkal a futóelnökökkel a legveszedelmesebb elődök az amerikai magyarság testén. Ez utóbbiak, a futóelnökök még veszedelmesebbek, mert ők a beteglet lopják meg az özvegyet és az árvákat rabolják meg.

Dicsérjük azokat a magyarokat, akik családjuk iránt való gondoskodásában egyletekhez csatlakoznak. Az egylet-hez való csatlakozás itt Amerikában parancsoló kötelezősége mindenkire néve. De csatlakozzanak magyarjaink egyletekhez, nem pedig széllármósokhoz.

A philadelphiai Testvériség s a columbusi Bathyány-egylet szolgáljanak intő például a magyaroknak. Aki meg akarja védeni övét a sors csapásai ellen, ezt a védelmet megtalálja a Verhovay-egyletben, a bridgeporti szövetségben, a katolikus és református szövetségekben.

A „Bevándorló” ezúttal is fel fogja emelni a szavát netáni generálisok ellen, de maga a magyarság kell, hogy segítsen bennünket az ilyen generálisok kiirtásában.

MERÉNYLET HIRE.

Oroszok csárját levegőbe akarják röpíteni.

Már megint egy merénylet híre hozta át a villamos szikra. Illetve csak egy tervezett merénylet, mert eddig a merénylet végrehajtva nem lett.

A csár ugyanis kedden este családjával kihajókozott. Az összeesküvők azonban teljes időn át dolgoznak. A csár, hogy az ő hajóját a nyílt tengeren levegőbe röpítsék. Az összeesküvők híre Szent Pétervárról a leggyorsabb hadihajókat menesztették utnak a kábel védelmére. Elfogatások eddig — a kábelsürgöny szerint — már csak azért sem történhetek, mert az összeesküvők maguk is hajón vannak a nyílt tengeren.

JOBB IDŐK.

Trentonban megindult a munka.

Trentonból írják: A prosperitás szele megérkezett. A város területén levő ipartelegeken csaknem kivétel nélkül teljes időn át dolgoznak. A munkanélküliek nagyszámú csapatából kevés maradt, mert nagyjából munkába állottak.

John Neary, a Princeton Worsted Mills tulajdonosa nyilvánosságra hozta, hogy néhány nap mulva még 100 munkást alkalmaz. Ez idő szerint 350 ember dolgozik nála. A Pennsylvania Railroad Company műhelyeiben eddig hetenkint négy napot dolgoztak, de a jövő héttől kezdve ismét hat napot fognak dolgozni.

GLADYS BETEG.

Széchenyi grófnő holt gyermekét szül.

Budapestről kábelzik, hogy Széchenyi László grófnő, szül. Vanderbilt Gladys holt gyermekét szül.

A grófnő állapota a kábelsürgöny szerint nagy aggodalmakra adott okot, de most már minden veszélyen kívül van a magyar mánásasszonygyát átvédelt amerikai milliommosleány.

Lapunk zártakor vett értesüléseink szerint Széchenyi László grófnő állapota annyira megjavult, hogy Budapestre utazhatott.

FARMOK NEW YORK ÁLLAMBAN.

Jó alkalom jövedelem, otthon és függetlenség szerzésére. — Egészséges, kellemes éghajlat. — Borendezett és olesó, jó farmok. — Kiváló jó piac. — Jó utak. — A legjobb szállítási alkalmatlanságok.

New York állam szívesen látja a jó-raváló bevándorlót. Templomok és iskolák vannak szép számmal, ezen állam minden részében ingyenes iskola-rendszer van.

New York állam piacain jó árat fizetnek a farmlandekért és az ilyen termékek ez idő szerint nem elégítik ki a keresletet.

Az iparnak rohamos gyarapodása ez országban sok embert elvonzott a gyárakba, számosan eladták farmjukat értéken alul. Mások meghaltak, — s a farmok örökösei távol lévén, mással lévén elfoglalva, el kívánják árusítani földjeiket, még áldozat árán is.

Az éghajlatot, egészséget, talajt, vizet, iskolákat, templomokat és társadalmi előnyöket, jó utakat, szállítási alkalmatlanságokat, kitűnő itthoni piacokat és felsorolásra tulszamos egyéb tényezőket tekintve véve, a legelőbb és legjobb farmok ez idő szerint New York államban kaphatók.

A legközelebbi pár év alatt ezen New York állam nagyot fog fejlődni. Ezen állam roppant területével, változatos segélforrásaival és 226.420 farmjával, — melyek mindegyike átlag 100 holdas, — csupán a földművelésben gyakorlott bevándorlók munkáját igényli, hogy a földművelő államok közt a legelső sorba foglaljon helyet. New York állam lakosai közül hat millió a városokban lakik, ahol jövedelmük nagy részét farmlandekre kell elkölteniük.

Az éghajlat, talaj, jó piac, jó termékek, és az ezen államban folyton érkező új bevándorlók olesó munkája, mint első tényező birták rá a földműves bevándorlót, hogy amerikai megakarítottjukt New York állam földművelésébe befektessék. Ezen farmok ez idő szerinti olesó ára nemsokára megváltozik, többé kapható soha sem lesz. Az eladó farmok minősége egyenlő jó a másutt levő farmokéval, amelyek kétannyira kerülnek, mint amennyit ez idő szerint ezekért kérnek.

Közönséges gondozással a takarmány jól terem mindent; ez az egész állam igen alkalmas tejgazdaságra és állattenyésztésre. Ezen államban a talaj és éghajlat előnyei hozzájárulnak, hogy a farmer kitűnő minőségű almát, körtét, őszibarackot, cseresznyét, szőlőt, eperválnókat és konyhanövényeket termeljen, ezek mindegyike jól tenyészik ezen államban és nagy összegű pénzt jövedelmez. Vele kapcsolatos a baromfitenyésztés és a „vegyes-gazdálkodás” és „konyhakertészet” számos változata. New York állam földművelését jellemzi a talaj és éghajlat olyan minősége, mely a megművelésre és a termékek sokféle változatra igen alkalmas minősíti, bőséges termést hoz helyes gazdálkodás mellett.

A jó, berendezett és kívánatos fekvésű farmok átlagos ára \$20-tól \$40-ig terjed holdanként, persze az ár a minőségétől és a berendezéstől függ, és a város és a vasutól levő távolságtól; némely esetben és helyiségben, holdanként tíz dolláros olesóáru áron is lehet farmot vásárolni.

Vegye tekintetbe a földművelést New York államban, mielőtt visszavándorol oda, ahonnan jött, ahol az állapotok ugyanolyanok, mint aminek voltak, a midőn eredetileg rábirták az idevándorlásra, ugyszinte azon máss államban, ahol a piac és lakosság száma közel sem annyira kedvező a földművelési termékek értékesítésére, mint ezen New York államban.

Jöjjen személyesen, vagy írjon részletes felvilágosításért New York állam földművelési minisztériumához. Ezen hivatal magyar nyelven ad további ismertetést. — Levélét így címmezze:

Pearson A. Raymond
földművelési miniszter urnak
23 Park Row, New York, N. Y.

Mindenféle HAZAI PERES ÜGYEKET, JOGI, KATONAI, TELEKÖNYVI ügyeket, ADÁSVÉTELI szerződéseket, VEGRENDELTEKET, MEGHATALMAZÁSOKAT, AMERIKAI UTLEVÉL megszerzését, FORDÍTÁSOKAT stb. gyorsan és pontosan elintézi.

MAKRAY ALADAR
327 E. 13th St.,
NEW YORK CITY.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

[Folytatás a 2-ik oldalról.]

nők nyájas unszolására jóhiszeműleg csatlakoztak az együlethez. A jóhiszemű áldozatok sem betegséget, sem halálosi illeteket nem kaptak. Mikor mi ezen akasztani való garz-dalkodók ellen felemeltük a szavunkat, Bacher Gyula, az egylet utolsó elnöke megértődött s kijelentette, hogy ő az úgynökök garz-dalkodásért nem felelős, hogy addig, amíg volt miből, fizetett s hogy most már az egylet végképpen feloszlott. Belenyugodtunk ebbe abban a reményben, hogy most már a „Testvériség” révén nem fognak becsapni magyarokat. Csalódtunk. South Bethlehemből és egyes apróbb pennsylvaniai bányatelepekről arról értesítettek bennünket, hogy a „Testvériség” kiküldöttéi még mindig szednek a magyaroktól tagsági díjakat. Figyelmeztetjük a magyarokat, HOGY „TESTVÉRISEGEK” EGYLET NEM LÉTEZIK, S AKIK ILY EGYLETRE PÉNZT SZEDNEK, SZÉLHÁMOSOK, AKIKET ÁT KELL ADNI A RENDŐRSÉGNEK. Ha bárhol mutatkoznak egy ilyen Testvériség pénzszedő, sürgősen értesítsék nekünk, mi azonnal elmegyünk oda és elbűnünk az illetővel, bárki legyen az. Valahára csak véget kell vetni ennek az embersejretet nevében sikerrel folytatott garz-dalkodásnak.

HALALOZÁS NEW BRUNSWICKON. Minap temették el New Brunswickon Nagy Ferencznek szül. Tóbiás Juliannát, aki hosszas szenvedés után jobbra szenderült. Az elhunyt asszony 45 évet élt és 22 év óta volt férjvel. Négy gyermeke siratja a halálát. A temetésre kivonultak a Szent Imre herceg betegsegélyező egylet, a betegsegélyező egylet bridgeporti szövetkezetének itteni osztálya, a ref. szövetség new brunswicki osztálya. A temetési szertartást Hámorszky N. B. Pál, new brunswicki ref. magyar lelkész végezte.

TRENTONI MAGYAROK.

VASARNAP NEM SZABAD DOLGOZNI. Hajlamász Kristóf borbély honfitársunkat azért, mivel vasarnap dolgozott, nyolc dollár 20 centnyi pénzbírságra ítélte a trentoni bíróság.

ÚJ KÖZJEGYZŐI IRODA. Nyisztor Sándor és Nyilas Kálmán honfitársaink Trentonban közjegyzői irodát nyitottak. Mivel mindkét honfitársunk jegyzői teendőket végezt Magyarországon is, szakismeretükkel bizonyára jó szolgálatokat fognak tenni a trentoni magyaroknak.

A VÁLASZTÁSOK KÖZSÉBÉN. Philip Freudenmarchert, akit Roebing magt is melegen ajánlott, a republikánus párt Trentonban a sheriff állásra jelölt. Freudenmarcher ur igen népszerű ember, aki már sok jót tett a trentoni magyarságnak. Ő a munkások barátja és helyzetük megjavításán fáradozik.

EISNER LEÓ békebíró, hajóügy- és pénzügyi irodája: 700 S. Broad street, Trenton, N. J.

GEO. SCHAUMLOFFEL, a legjobb sörök és egyéb italok raktára. Magyar elárúsító: Veres János. Interstatephone 477.

DAVID NEWTON békebíró peres ügyekben tanácsos szolgálat. Irodák: 19 Front street és 616 S. Clinton Ave., Trenton, N. J. Mindkét irodában telefon.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

JANKOVITS JÁNOS, New Eagle. Ujabb levelet is vettük. Majd ha ügye éret lesz, forduljon ismét hozzánk s akkor szívesen eljárunk benne.

SZ. B., City. Ezzel a dologgal máshova kell fordulnia. Különbösen — bocsáss meg a kérdést, — olyan jól megy a dolga, hogy ráér ilyenekkel is törődni?

SZ.—TY, New York. Kétségtelenül igaz van. De — mondj igazat, beverik a fejed. Kár ezt a dolgot bolgagnál. Rossz vért szül és nem javitunk semmit.

B. PÉTER, Johnstown. Azért, mivel a felesége beteges, még nem válhat el tőle. Aki ily leveleket ír, az különben megérdemli, hogy a felesége váljon el tőle.

HÜ OLVASÓ. Ha vannak tanúi, akik megcsúsznak arra, hogy 6k hallották, mikor F. azt állította önről, minden pillanatban kaphat ellen elfogadási parancsot.

FEL KANADÁBA! Ha ezt a rovatot szorgalmasan olvasná, tudná, hogy már ismételve megízéztük, hogy Kanada nagyon gazdag ország, de éghajlata nem magyar embernek való. A nagy hideg szinte tűrhetetlen.

RESZVÉNYES. A drótnélküli telefon részvényei már csak rövid ideig kerülnek eladásra. A társaság feltétlenül megbízható. Olvassa el különben a lapnak harmadik és negyedik oldalán levő hirdetéseket.

BELASCOSZINHÁZ
WEST 42-K UTCZA.
Minden este 8 óra 20 perckor.
Szombaton matiné.
Egyedüli igazgató: DAVID BELASCO.

HARRISON GREY FISKE
bemutatja Molnár Ferenc által jogosítva
AZ ÖRDÖG
című vizjátékot
KONTA SÁNDOR és W. T. LARNED
fordításában.
GEORGE ARLISS
adja a czimszerepet.

Minden kis hirdetés TIZ szögig — 25 cent. —
Minden további szó 2 cent.
Kis hirdetések' előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETSEKET

elfogad a „Bevándorló” minden úgynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESETÉS.
A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze
HARSÁNYI LÁSZLÓ.
Istenítisztelet minden vasárnap d. e. 11 órakor.
Lelkészlak: 210—2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHÁZ
New Brunswick, N. J.
Templom:
Masou Avenue és Hamilton Street sarkán.
Istenítiszteletek sorrendje:
Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 7 1/2 órakor.
Lelkés:
Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PAL,
magyar ev. ref. p. lelkész.
15 Prospect Street. Telephone: 418—J.

TIZENKÉT NAP ALATT
Kitűnő ellátással, kényelmes kiszolgálással 22 DOLLÁRÉRT
nemcsak Európába, de egészen
Budapestig
ASZEPTEMBER 9-ÉN INDULÓ
kettősszavaru gyorshajóra
még néhány hely.
Rendelje meg a jegyét azonnal.
L Á N G J Ó Z S E F
Nemzetközi Utazási Iroda
1496 SECOND Ave., NEW YORK.

GYÓGYSZERÉSZ
keresték, aki magyarul, tótul és angolul beszél. Minőségű feltétlenül megkívántatik. Cím: CAMBRIA DRUG CO., 201 Broad Street, JOHNSTOWN, Pa. (70, 71, 72)

FONTOS CSALÁDI ÜGYBEN
keresték a kiskörösi születésű GLÜCK IGNÁCZ, aki hosszabb ideig tartózkodott New Yorkban, majd a st. louisi kiállítás alkalmazottja volt, később *Milwaukee*-ban tartózkodott, most pedig ismeretlen tartózkodása. A kik a már előrehaladottabb kora urnak hol-tétérül tudnak, sziveskedjenek bennünket azonnal értesíteni. Cím: BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 st., NEW YORK.

MAGYAROK, VIGYÁZZATOK!
Uniontownban, Pa., egy fiatal ember kiadta magát Harsányi István és László lelkész urak öccsének, Harsányi Józsefnek, mire a uniontowni egyház minden további nélkül megbízta őt az egyházi adományok gyűjtésével. A fentemlített lelkész uraknak ilyen nevű testvéreicsük nincsen és mert a magát Harsányi Józsefnek kiadó uniontowni egyházi kollektor a be-kollektált pénzzel el nem számolt, felhívjuk honfitársaink figyelmét reá és csaló üzemleire.

Magyar fogorvos
Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.
DR. FRANK KERN
233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Reggel 10-től estl 8-ig.
VASARNAP: Reggel 10-től délután 1-ig.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői Iroda egy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetekenként kétszer, a legpontosabban és leggyorsabban.
UNIONTOWN, PA. W. MARH STREET.

JÓJÖN DOLNICS KÁROLY
MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA,
aki a legjobb, legfinomabb és legelőbb Italo-akarja kicsinyben és nagyban; aki olesón és biztosan akar az ó-hazába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezeni és jó szobát kapni.
Actonville-Martinsferry, O.
39 W. Bell Phone.

THE STAR BOOK BINDING CO.,
Aisóvárosi lakot: 108 East 4 street
NEW YORK.
Elvállal minden o szobrába vágó munkát.
— JUTANYOS ÁRAK —

HAZAI PERES ÜGYEKET,
valamint fordításokat, okiratok megszerzését és megszerkesztését, hiteltesítéseket és katonai ügyeket gyorsan és pontosan elvégze Makray Aladar, 327 E. 13 street, New York City.

KITŰNŐ KERESÉST.
A drótnélküli telefonálás terjesztésére alakult részvénytársaság jökinésztés, intelligens magyar úgynököket keres részvények eladására előnyös feltételek mellett. Jelentkezhetni személyesen, vagy levélben ezen cím alatt: *The Ellsworth Co., 43—49 Exchange Place, New York.* A levelek magyar nyelven irandók.

325,000.00 ÁLLAMI BIZTOSÍTÁS
Joseph Major Myers
pénzügyi irodái
Főhivatal: PHILADELPHIA, N. J.
Fiókhivatal: ALPHA, N. J.
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzügyi és ó-hazába: a legelőbb államban és legelőbb államban. Mindenféle hajó- és tengeri ügyet, valamint hajózási költségeket elintézi. Egyedüli hajózási irodájában és központjában. Rendelkezése minden egyben legelőbb felvilágosítást kapnak.

KERESTETIK
egy gépiró, ki a magyar és a tót nyelvet bírja. Személyesen, vagy levélbelileg jelentkezék *Perényi Bélánál, 335 E. 14 st., New York City.*

KOMOLY SZANDEKKAL
20 és 30 esztendő közötti leány vagy özvegy jól ismeretséget önját kötni egy javakorbell, jól kereső magyar iparos. Levelek „Komoly szándék” jellege alatt a „Bevándorló” kiadóhivatalba, 327 East 13 street, New York City címre küldendő.

The Friedman Print
215 BOWERY — NEW YORK.
Elvállalja alapszabályok a mindennemű nyomtatványok elkészítését.
— Kitiűnően felelősségteljes magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olesó árak mellett.

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR.
— Alakult 1907. január hó 8-án. —
Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján. Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztárnok: Bukurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztranyal Rezső.

LEGBIZTOSABB PÉNZKÜLDŐ
ÉS HAJÓJEGYIRODA
KUN TAMÁS
Box 97, Wharton, N. J.
IRJON ÁRJEYZÉKÉRT.

HUNFALVY HUGÓ
Hités ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Irodája a főpostahivatal szomszéban.
238 BROADWAY New York City.

DOHÁNYZÓK!

AKI BARÁTAI KÖRÉBEN SEGÍTI TERJESZTENI DOHÁNYUNKAT, ANNAK INGYEN ADUNK EGY ILYEN PHONOGRÁFOT, BESZÉLŐGÉPEET. Ez nem játékszer, minőt más czegek szoktak adni ajándéku, hanem minden tekintetben szigoruan elsorangu, valódi beszélőgép. Amikor csak tetszik, ingyen hangversenyt rendezhet a saját otthonában. Nem egyhangszeres hangverseny, vagy egy énekessel, hanem cigányzenés és katonazenés hangverseny dalokkal, minöket az ó-hazában szokott hallani, komoly és vig szindarabokat, egyzóval mindent, amit csak szeret. Kérdezze meg a kereskedőt s megtudja, hogy a King-féle beszélőgép bolti ára \$15.00.

Mi csak azt akarjuk, hogy segítse terjeszteni finom minőségű cigarettát és pipadohányunkat. Küldünk önnek minden fajtaú: török és orosz dohányunkból együttvéve dohányait könnyen eladhatja barátainak. Ez az a dohány, melyet az ó-hazában szokott szivni, ez az a fajta, melyet én annyira szeret.

Mintán megkapta dohányunkat és megfelelőnek találta, ajánlja azt barátainak. Adja meg nekik levelezimünket. Ily módon járul ön hozzá czegünk jó hírűvének terjesztéséhez. Eme csekély fáradságot igénylő kisegítésért adjuk mi önnek teljesen ingyen a King-féle beszélőgépet. Ez talán az egyetlen alkalom, amidőn egy cent kiadás nélkül szerezhet magának egy szigoruan elsorangu phonographot.

A dohányért hat dollárt számítunk. Küldjön be előlegl 50 centet postabélyegekben és az önhöz legközelebbi express-hivatalba elküldjük a dohányt és a beszélőgépet, vizsgálja meg mindkettőt, mielőtt kifizetné és ha megfelelőnek találja, fizesse a hátralékos \$5.00-et az express-kompanyának s a dohány, valamint a phonograph az öné. Ama veökönek, kik nincsenek megelégedve, a pénzt visszaadjuk.

Figyelem! Ez az ajánlatunk csak addig tart, míg nem ismertettük meg előlegl dohányunkat; tanácsoljuk tehát, hogy ne készen a megrendelésre, ha egy ingyen beszélőgéphez akar jutni.

Megrendelések a következő címre küldendők:
EUROPEAN TOBACCO CO., 33 Leonard St., Dept. 93, New York City.

LAKÁST KERES
magyar fiatal ember a West oldalon, szép butorozott szobát. Levelek így címzendők: G. CROPSEY, 252 West 127, New York. (70, 71)

... MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESULET ...
betegsegélyező osztályiylal.
(HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY)
Pittsburg, Pa.
— Alapított 1905-ben. —
Igazgatósági gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében:
433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyel Béla, pénztárnok Barna György, b. s. osztály pénztárnoka Horváth János, titkár Pogány Béla, p. d. titkár Szabó Miklós, főjegyző J. A. Metz és W. Clyde Grubbs, magyar ügyész és közjegyző Dob István, orvos dr. Király L. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stagner János, Igazgatók Pittsburgban Osztrólszky Mihály, Horváth János, Magyar András, Willockban Pogány Ferenc, Connelville és vidékén Kolleszár István, Traveskyn és vidékén Kránitz Kálmán, Flemingpark és Pittokban Kuruc Vendel, Bruceton és vidékén Kánya Gábor, McKeesRockban Henyel Béla és Szabó Miklós, McKeesportban Kánya Gusztáv, Traugerben Lengyel János, Ambridgeben Szabó János, Irvinben Bokodi István, Dunkirben Simon József, New Brightonban Göröcs Kálmán és Józsa Izsák, Duquesneban Gogolya András, Kolozi József és Drága János, Coleyban (Castle Shannon) Háthory István, Leechburgban Soltész János, Rileben Mitró János, Preston, Burdinben és vidékén Géci Imre, Picedalen Krajnyák András, Coal Bluff-Shire Oakeon Herspold István, Whitsetten Zohon Zsigmond, Coal-Center és vidékén Katona Menyhért, Wickhavenben Szabados István, W. Leisenringen Elek András, Uniontownban Matuly Zoltán, Lyndorán Dob László, Expediten Szunyogh Ferenc, Vintondalen Olesányi Lajos, Blackburnon Sánt Antal, Adelaiden Mihók György, Leisenringen 3. Víz János, Star Junctionban Köles István.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.
Alakult 1906. február 27. Ötvenold. O. A Szövetség célja: az Amerikaiában élő magyarok testületi összehozása, anyagi és erkölcsi érdekeik védelme.
Összeállítás alapszabályok Amerika minden magyar lakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a fiktári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

18 éve fonálító banközlet
PEARL JOZSEF, bankháza
FŐCZLET: 319 East 3rd Street.
FIÓKÖZLET: 301 E. 3rd St., Oak cor.
SOUTH BETHLEHEM, PA.
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzügyi teendőket a világ minden részében legelőbb államban és legelőbb államban. Mindenféle hajó- és tengeri ügyet, úgy öhaat, mint itteni dolgozat elintézi. Közjegyzői oktatásban törvényesen hitelesít. Utalgatásokat írnyan aa.

NAGY AZ ÖRÖM
Amerika minden magyarulta helyén, mivel megjelent az Angol-Magyar Tanító és Iskolája b han című könyv. Ez az egyedüli Amerikában megírott és kiadott, tökéletes és helyes kifejtéssel ellátott, szabadalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven lezkeből magánuton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudnivalókról is. Az általánosan ismert szerző tizenégyévi sikeres tanítói működése legelőbb biztosíték a hirdetés valódisága iránt. A mi ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő:

Isidor Brann
2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

gyar, 15 tót, 20 sváb, 6 horvát és 16 román. Wisconsinba ment 9 magyar, 10 tót, 25 sváb, 13 horvát. Californiába 7, Coloradoba 2 horvát ment.

PITTSBURGI REFORMATUS MAGYAR ISKOLA. A pittsburgi ref. magyar egyházközség tanácsa a következő meghívót bocsátotta ki: A Pittsburgi Magyar Református Egyház 1903-tól nagy gondot fordít a gyermekek magyar nevelésére. Minden nyáron, mikor az angol iskolában a tanítás szünetel, minden napon nyári magyar iskolát tartott. E lefolyt pár hónapban is összegyűjtöttük kicsinyeinket és előhaladásukról a szeptember 6-án, vasárnap reggel 10 órától 12-ig tartandó vizsgán óhajtunk beszámolni. E magyar szempontból fontos eseményre a kedves olvasót ezennel tiszteltet meg hívja az Egyháztanács. — Vizsgarend: Déléltől 10 órától 11 óráig: vasárnapi iskola. Déléltől 11 órától 12-ig: isentisztelet. Déléltől 12 óráig: az I-ső és III-ik osztály vizsgálata. Délután 1 óráig: az IV-ik osztály vizsgálata. — Vallásos estély. Szeptember 6-án este 7 órakor, a nyári mindennapos iskolát egy az iskolában tartandó vallásos estélyvel zárjuk be. A programmon szerepel: 1. Egy gyermek-színjáték. 2. Egy egyfelvonalos vígjáték. 3. Egy monológ. 4. Egy torna-gyakorlat. 5. Szavaltatok. A vallásos estélyre a belépti díj 25 cent, gyermekjegy 10 cent. Fagylalt és sütemény lesz felszolgálva.

KÉZBESÍTHETLEN MAGYAR LEVELEK A NEW YORKI FÓPOSTÁN. E. M. Morgan new yorki postamester augusztus 31-éről a következő címzetek számára Magyarországból ideérkezett, de nem kézbesíthető levelek sorát küldte be közlés végett:

- 26 Apagyí M. G., 41 Brachfeld Mari, 82 Braun Jacob, 140 Billik Winze, 181 Budik Mas, 194 Busshe August, 227 Cziresejer János, 231 Czitron Mari, 267 Decker Mária, 271 Deutsch Rosa, 284 Dobis Imre, 301 Dubravce Miss M., 322 Ecker Nikolaus, 374 Feitős Alex, 399 Fried Herman, 419 Fischer Adolf, 421 V. S., 425 Fischer Péter, 448 Gaborszky Stanislu, 465 Grauzinger Jacob, 535 Goldstam Jacob, 546 Gomcproditz Karl, 584 Gutaknoff Felly, 644 Hoffman N., 693 Janek Mariska, 708 Jonas Ms. A., 721 Kacz Wilh, 730 Kalman Ladislave, 774 Krausz Bertha, 788 Klempa Anna, 813 Kis Lizi, 826 Kollermits Mihály, 892 Lakner Irma, 985 Lovinger Bertha, 1002 Lutz Georg, 1018 Mandel Gaston, 1028 Morgantu Ignac, 1050 Mayer Ludwig, 1090 Miller Leopold, 1131a Muller E., 1143 Neumann Mózes, 1184 Pallek Ferd, 1240 Pollak Rindelin, 1241 ... Zuzana, 1280 Razi Zuzsi, 1311 Roka Sándor, 1345 Rosner S. H., 1372 Szabó Juliska, 1390 Schmall J., 1446 Szegedi György, 1454 Schneider Lous, 1510 Schiek Stefan, 1556 Singer Anna, 1573 Sochmek John, 1591 Schon Max, 1643 Theim Josef, 1646 Tetsch Irma, 1694 Von Denkstejn Alfonse, 1701 Wagner Frank, 1721 Weber John, 1817 Zeman Hanna W., 1823 Zedek John, 1832 Zisszerl Frank, 1835 Zsofikak Dora.

AMERIKAI MAGYAR DALÁRSZÖVETSÉG. Mint lapunk egyik multheti számában jelentették, a New Yorki Magyar Ifjúsági Kör és Daltestülete aug. hó 30-ára a new yorki és külső vidéki dalárdákat érkeztetve hívta össze az amerikai magyar dalárszövetség ügryében. Az érkeztetett képviseltek magukat a New Yorki Magyar Dalárda, a New Yorki Szabadegyes Munkásdalárda, az Elizabethport, Passaic és Newarki magyar dalárdák. Az érkeztetett egyhangulag kimondotta, hogy a jelen évi dalverseny a New Yorki Magyar Ifjúsági Kör és Daltestülete rendezze, úgy mint azt már megkezdte. Kifogásolták a dalverseny-jurát, amelyek a dalverseny részvevő dalárdák legkésőbb a verseny előtt két héttel fognak megválasztani kiküldöttük után. A dalárszövetség vezetőbizottság az érkeztetett kimondotta a megalkatás szükségességét. Minden daltestület egy kétféle teljes hatalmu bizottságot küld ki, mely bizottság feladatává tette a dalárszövetség alapzabályait legkésőbb a jelen évi dalverseny teljes elkészítését. A bizottság első összejövetelét szeptember hó 6-án vasárnap délután három órakor tartja ugyanezen a Rákóczi-szálloda 197 E. 4th street, New York City helyiségében. Kívánjuk, hogy a bizottság nemes munkálkodását a legteljesebb siker koronázza.

RÁKÓCZIÉK SPORTKLUBJA. A new yorki „Rákóczi” magyar önképzők egylete, amely életrevalóságának több ízben már szép jeleit adta, mult héten a saját keblében egy „Athletica” labdarúgó sport-osztályt alakított, avégből, hogy a sportkedvelő egyleti tagok magukat a testedzésben, illetve tornázásban is gyakorolhassák. Az új sportosztály, mely az East 4 street 256 száma alatt rendelkezik hivatalos helyiséggel: minden hét esütörtökön tartja gyűléseit s gyakorlatait is ugyanezen ott, rövidesen meg fogja kezdeni. Az egylet buzó előnéknek, Friedman Lajosnak és titkárnak, Altman A. Miksának kezdeményezésére szeptember 6-án esti 8 órakor a sportklub alapja javára házi mulatságot rendez.

OTTTHON NÉLKÜL NINCSEN BOLDOGSÁG. Igaz ez a régi mondás: Aki a föld, azé az ország. Hasonlóan igaz azonban az a mondás is, hogy csakis az az ember érezheti magát boldognak, aki tudja, hogy a sajátjában hajtja le a fejt, akinek saját hajléka van. Amerikában sok alkalma nyílik a magyar embernek arra, hogy szert tegyen egy házikóra. A legjobb alkalmat azonban BRODSKY és SOVÁK nevű new yorki vállalkozók nyújtják, akik New York városának közvetlen szomszédságában, a New Jersey állambeli gyönyörű fekvésű Arlingtonban nagy területű földeket vásároltak, a melyeket előnyös feltételek mellett adnak el mint háztelkeket. Lesz ott gondoskodva minden kényelemről s a New Yorkban dolgozó munkás oly hamar juthat el Arlingtonba, mint tessék a felsővárosból az alsóvárosba. Brodsky és Sovák minden vasárnap délután ingyenes kirándulásokat rendeznek Arlingtonba, hogy mindenki egy centnyi költség nélkül meggyőződhessen arról, hogy Arlingtonban mily előnyös feltételek mellett tehet szert még a legszerényebb körülmények között élő munkásember is egy otthonra. Aki részletesebb felvilágosítást óhajt, forduljon magyar levélben erre a címre: BRODSKY & SOVÁK, 1389 Second Ave., NEW YORK.

BRAN UTBAN HAZAFELÉ. A pacific-par-

tya... leánykereskedés megvizsgálására... kifizetve kiküldve, ahol értesülésünk... adatokat gyűjtött. Braun Márkus... most vetünk néhány sora a Colorado állambeli Denverből. Tudunkra adja, hogy utban hazafelé s hogy e hó derekán New Yorkba érkezik.

AZ ÖRDÖG MAGYAR NYELVEN. Amíg két amerikai színházgató azon kapott hajba, hogy közelebb kinek is van joga az ördög előadásához, az alatt a New Yorkban levő magyar színházak is Ördög-előadást rendeznek. Az előadás holnapután, VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 órakor fog megtartatni a WEBSTER HALL-ban, a 11-ik utca 119. száma alatt. Az Ördög Horvát Lajos, Olgát Thury Ilona, a festőt Fehér és Selyem Czinkát Poprády Terka fogja játszani. A sugást Bartha József vállalta magára. A magyarság figyelmébe ajánljuk ezt a fölötté érdekes darabot.

NYILVÁNOS KÖSZÖNET. A Gömör-Almágyi Foglár Sándor honfitársunk rövid szenvedés után Trentonban meghalt. Mitán nem tartozik egyetelhez, mint földje a magyarságtól kollektáltam össze a temetési költségeket s e helyütt mondom a trentoni magyarságnak köszönetet áldozatkésztségéért. Mely köszönet illeti meg Roebing Károly urat, aki nyolcvan dollár utalványozott és a Kinkorai bosst, aki \$1725 centet kollektált arra, hogy a szerencsétlen özvegy hazautazhasson és tényleg már hazatért. Tisztelettel Trenton, 1908 évi szeptember 2-án, Hajnal Kovács István.

HOL VAN LACZKÓ? Ifj. Laczkó István, aki két hónap előtt násút a Connecticut állambeli South Norwalkon, később Berwicken s most legutóbb Scrantonban dolgozott, eltűnt és néjét, született Fazekas Idát áldott állapotban és a legnagyobb nyomorban hagyta vissza. Az asszony a legutóbbi nékiülözéseknek van ki téve. Laczkó szülei Berwicken élnek, 6 maga magas barna ember, haja fekete, szemek kekek, bajszatlan, megnyerő modoru ember. A kétségbeesett asszony arra kéri honfitársainkat, akik Laczkó István hollétéről tudnak, hogy őt azonnal értesítsék. Cím: Laczkó Istváné, 1096 Meade Avenue, Scranton, Pa.

ÖRKÖS KERESTETIK. Somoskői József örkös átvétele végett kerestetik. Jelentkezést sürgősen ezen címre: Kofler Károly, 312 Omár street, Los Angeles, California.

KIS TÜKÖR.

A jó cím. Mit csinál minden jóvaló ember huzekoldkodás után? Konstatálja, hogy valamije hiányzik. Valami, amit már megvett, de nincs meg és valami, amit még nem vett meg, de szintén hiányzik.

Dr. Horn Ferenc is huzekoldkodott és ő is konstátálta, hogy valami hiányzik. Hiányzott pedig az ezüst evőeszköz, amit már megvett és hiányzott egy írógép, amit még nem vett meg.

Fogta magát dr. Horn és vett új evőeszközöket és egy írógépet tokostul. Mert itt mindenre tokot huznak. Szóval kiadott egy csomó pénzt, ami mellett hiányzott, hogy az amerikai magyar páncziensek jól dolgoznak.

Mikor az írógép megvált, dr. Horn elkezdett írógépelni. S amikor nem operált, akkor írógépelte. És összeírógépelte annyit, hogy már azt sem tudta, hova tegye a sok kéziratot.

Minap vendége akadt. Lukács Jenő. — Hm! — köhant egyet Lukács és gyanusan néz a doktorra és a sok írásra.

— Mi az? — Talán doktor ur is felbuzdul az „Ördög” sikerén — drámát ír? — Ki tudja? — felelt az orvos mosolyogva. — Talán még az síl ki belőle. — Azért, mert akkor ajánlanék egy jó ezimet, nagyon jó ezimet. — Nos? — A borbetegség mint olyan, dráma 3 felvonásban.

A barátságos idegen.

A new yorki 10-ik utcai nyilvános könyvtárban, a magyar osztályban két nővér is be van iratkozva. Az egyik a másik kedvéért iratkozta be azért, hogy a másik két könyvet olvashasson. A minap, pusztá véletlenségből mind a ketten lementek. Az idősebb nővér már ismerte a könyvtáros kisasszonyt és kivételesen hajlandó lett volna neki egy jegyre két könyvet adni, amikor egy hölgy megszólal mellettük: — Nem szabad két könyvet vinni; én se kapok kettőt.

A nővérek és a könyvtáros kisasszony csak összenéznek. Az idegen hölgy nem zavartatta magát: — Csak egyet szabad vinni! — azzal közelebb lépett, megnézte a könyveket, egyet kiválasztott és folytatta: — Ezt a könyvet ajánlom, kitiűnő, olvastam. A másikat majd én viszem. — Te ismered ezt az asszonyt? Tudod, kicsoda? — kérdi az egyik nővér bosszankodva, amiért az idegen ott okvetetlenkedik.

A másik nővér megnézi az idegent, aki nem tudott hirtelenében mit szólni. — Tudom! — Ki? — Ez az „ismeretlen nő”, aki iskolatüzek alkalmával benn szokott égni.

VÁLASZ A „MAGYAR NAPILAP”-NAK.

Az a cikk, amely augusztus 31-én a „Magyar Napilap”-ban megjelent, nem egyéb, mint a valóság, a tények elferdítése, és tendenciózus kiszélesítése. Fecső Imre fölötti örömben, hogy a Bathány-Egyelet megbukott s hogy Antal Jenő a trentoni osztály egyháynak tartjának a Verhovay-Egyeletet ajánlotta, no meg, hogy végrehajlására egy alapos cikket írhatott ellenem. — úgy látszik — elvesztette a jobbik esztét.

Erre vall az a körömfönt mese, mely eléjétől végéig nem egyéb, mint a kárörömök dühvel vegyes ugrádozása; legszellemesebb mondanása pedig ez: „a gazemberek e két diszpeldányra”.

Hogy Fecső Imre egyoldalú és még hozzá érdekelte részről eredt információk alapján is szelven legazemberezzé valakit, — ha ellensége — ezt látom az egészéből.

Fecső Imrének valamikor régen léptem a tyukszemére és — csodák csodája! — most sziszszent fel. Ezt nem veszem rossz néven tőle, mert csak most tudom valósággal, hogy tud felsziszszenni. Mintha hallanám: „No, kézrekerültél, kölyök!” — mondhatta Fecső úr, megkapván Antal szerencsen-mosakodását. Azonmód kaptá tehát a szerkesztéségi szurdikban levő nagy dorongot és ugyanezen végigpüfölt rajtam.

Hasztalan fáradság volt, mert én nem tudom annyira alkalmazni a „gazember” és „gazság” szavakat, nem lévén azokhoz annyira hozzászokva, mint Fecső úr s így nem vagyok abban a kellemes helyzetben, hogy őt visszagazemberezzem.

Elvégre sem hiszem el önének, hogy Antal Jenőt mennyországból lejtött ártatlan angolnak hiszi, noha olyannak festette a „gazemberek két diszpeldányáról” szóló cikik. Szegény Antal, igazán, hogy becsapták! Csekély ezer dollár gyümöszöltek érozakkal a zsebébe a Bathány-Egyelet pénzéből, rövid 7 hónap alatt!

Mivel pedig Fecső urat nem ismerem olyan földi kapacitásnak, akinek joga lenne valakit — csak úgy uk-muktuk — legazemberezzel eszelős mesék alapján, továbbá, mert már régóta fenyeget — papírosan, hogy eljön ide, Trentonba és így, meg úgy bepöröl, amiért tökmag-nak merem nevezni, tudom, hogy ellenségesem s mint ilyen, elfogult velem szemben, végül pedig, mert az a bizonyos cikik nem a tények leírását, de még komoly állításokat sem tartalmaz, csupán felületes handabandázásból és legazemberezzésből áll!

Kijelentem, hogy azzal komolyan ezen okokból nem foglalkozom, de meg azért sem, mert e lap hasábján az ott leírt fantasztikus mesét már megcáfoltam. Fecső úrral pedig szívesen bocsátkozom majd polemikába, ha támadásában is — komoly lesz.

Tóth Béla.

TURÓS CSUSZA.

Meg van mentve a magyar becsület.

Egyik budapesti lapban olvassuk:

A királytúrói Veszprémetek magasztalos vendége volt a mult héten: Lipót Szalvátor főherceg, aki foglalkozására nézve a tüzérség főfelügyelője. A fenséges ur minap érkezett; másnap délután a nagyrepóst fogatán szárnyesre, de a nagyrepóst és Goglia Ferdinánd ezredes kíséretében kirándulást tett Balatonfüredre, ahol a következő szenzációk történtek: 1. Lipót Szalvátor főherceg elragadtatással szemlélte a fürdőhely és a Balaton szépségeit; 2. Később motorhajón átment Földvárira, majd onnan vissza Balatonfüredre és a legnagyobb csodálkozással nyilatkozott a Balatonon tett hajókirándulásáról; végül és ez a legszenzációsabb, 3. vacsorára elfogadta a nagyrepóst meghívását, ahol az estebédnél felszolgált kitiűnő tüzérszuszából háromszor is kért és evett jó ízűen.

Rendben van: Lipót Szalvátor, aki eddig csak a Gotterhaltét élvezhette Magyarországon, belekóstolt tehát a jó, a finom, az izletes, turós, tejfelses, czukros, vagy sóval megzesített, de mindenképpen nagyszerű magyar tüzérszuszába. Lipót Szalvátornak — és ez a fontos — annyira izlett remek eledelünk, hogy háromszor evett belőle. A tüzérszuszá tehát örök időkre rehabilitálva van Ausztria és a külföld előtt. Ez a balatonfüredi tüzérszuszá lefűzte összes tüzérszuszá előfűt és összes leendő utódait meglepő és hihetetlen karrierjével: huszonnégy óra alatt — oh, ne tessék rosszra gondolni! — nemzeti vitymány lett belőle.

NEW YORK KERTVÁROS

39 percnyire a Pennsylvania vasuti állomástól. New Brunswick, N. J.-nál. A „New York—New Jersey Land Company” telepe. Alapítóké 100.000 dollár. Gyönyörű magasztal, gyümölcsös és kert művelésre alkalmas földek. Negyed hold (Acre) 125 dollártól fölfele. Fél hold (Acre) 225 dollártól fölfele. Egész hold (Acre) 375 dollártól fölfele. BEOSZTHATÓK HÁZTELKEKRE IS. Ez esetben egy hold megfelel 16 városi házhelynek (lot). A fizetési feltételek igen kedvezők, heti, vagy havti részletek. További felvilágosítással szívesen szolgál a NEW YORK—NEW JERSEY LAND CO. 149 Broadway, New York, Singer Blding. Vagy LANG JÓZSEF Nemzetközi Utazási Irodája 1496 SECOND AVE. Cor., 78th St., N. Y.

The Radio Telephone Co.

RADIO TELEFON TÁRSASÁG New Jersey állam törvényei szerint bejegyezve. — ALAPÍTÓKE: kétmillió dollár. Eredeti részvény ára \$10. Teljesen befizetve utofizetés nélkül. Igazgatók: JAMES DUNLOP SMITH, LOUIS ROULLON, SAMUEL E. DARBY, LEE de FOREST. Szabadalmi ügyvéd: SAMUEL E. DARBY, New York (a chicagói Brown & Darby cég volt tagja).

Ingersoll kapitány, „Bob” Evans tengernagy vezérkari főnöke, amint a tengernagy zászlóshajóján, az Egyesült Államok „Connecticut” nevű hadihajóján a „Radio Telephone”-t (De Forest drótnélküli telefonját) használja. A „Connecticut” az első állomás a telefon-összeköttetésre a nyílt tengeren két egymástól eltávolított hajó között. Az Egyesült Államoknak pacific-hajóira, mely több mint 30 hadihajóból, cirkálókókból, torpedóromból áll, fel van szerelve a drótnélküli telefonnal.

DRÓTNÉLKÜLI TELEFON-TÁRSASÁG.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON? A telefon arra való, hogy egymástól távollevő személyek egymással személyesen beszélhessenek. Ezt a beszélgetést eddig a villamoság dróttal utján közvetítette. A legújabb találmány a költséges drótokat feleslegessé teszi. A villamos szikra ezennel drót nélkül fogja közvetíteni a beszélgetést a távollevők közt.

MI A RADIO TELEFON CO.? Ez egy társaság, mely abból a végül alakult, hogy a drótnélküli társaságát dr. Lee de Forest találmánya alapján forgalomba hozza és az általános szolgálatába állítja.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON ELŐ NYE? Eddig csak szárazföldön, azaz csak ott lehetett telefon utján érintkezni, ahol eből a végül drótokat lehetett lerakni. A legújabb találmány, a drótnélküli telefon folytán az emberek ezennel a vízen, a levegőben, szóval mindenütt fognak egymással telefon utján érintkezni.

A TELEFON A VÍZEN. Hajótalajdonosok a saját üzletük arra a meggörködésére fogja kényseríteni, hogy a hajóközlekedésnél a drótnélküli érintkezés nem nélkülözhető többé. Minden hajó, mely a tenger hulláma alatt, gyorsan felszerelhető a drótnélküli telefontal, minek folytán azután az ember hang egyik hajóról átvihető leszzen a másikra.

A TELEFON ELŐNYE A KÖZBIZTONSÁG SZEMPONTJÁBÓL. Nézzük csak a new yorki kikötőt, a long island öbölét, ahol minduntalan számos a hajó. Itt helyeken a drótnélküli telefon behozatalával az ember sokkal biztonságban fogja magát érezhetni. A hajók a legnagyobb közből is fognak egymással beszélhetni, egymást figyelmeztetni s így az összeköttetés veszélye teljesen elenyészik a fontos találmány folytán. Ugyanaz áll a nyílt tengeren, hol a kődd eddig legnagyobb ellensége volt a biztos hajózásnak.

A DRÓTNÉLKÜLI TÁVIRÓ. A nagy költségek dacára már 2200 hajó el van látva a drótnélküli táviróval. A drótnélküli telefon olcsóbb is, fontosabb is, mert telefon utján beszél az ember. Bizonyos tehát, hogy azok a hajók, amelyek a drótnélküli táviróval felszereltek, ezt ki fogják éreztetni a drótnélküli telefontal, a többi hajók pedig belátva a drótnélküli telefon jelentőségét, inkább ezt fogják használni, mint a költségesebb távirót.

DRÓTNÉLKÜLI A TENGERÉSZETBEN. Drótnélküli minden hadihajója odakényszerül, hogy előbb-utóbb a drótnélküli telefont használja. A torpedóhajtók és hadihajók kornája. A torpedóhajtók alkalmával a mányosa a hadi gyakorlatok hídján kiadott tengernagy. Főparancsnoka hídján kiadott rendelkezések közvetlenül a füléhez kapja és azonnal teljesíti azokat a rendelkezéseket, mi sok esetben fogja eldönteni a tengeri ütközetek sorát.

DRÓTNÉLKÜLI A SZÁRAZFÖLDÖN. Falvak, mezőgazdaságok s egyéb helyek, amelyek eddig semminemű összeköttetésben nem állottak egymással s ahova csak lóháton vagy kocsin lehetett hirt vinni a drótnélküli telefon utján állandó összeköttetés nélküli telefon utján állandó összeköttetésben lesznek egymással s ha az egyiket tűz vagy más veszély fenyegeti, a drótnélküli telefon egy pillanat alatt segítségül hívja a távollevő szomszédokat. Ugyanez áll az egyetemes elszigetelten fekvő hályvokról s tanyákról is, amelyek a drótnélküli telefon nélkülözhetetlenségét s szaporán megrendelik.

DRÓTNÉLKÜLI A VASUTAKON. A vasutakon csak egyik állomástól a másikra utazhatott eddig a vonatok s ha egy vonat a nyílt síkon szerencsétlenség ért, be kellett menni a következő állomásra s onnan segítséget hozni. Ez a hosszadalmas meggörködés a drótnélküli telefon folytán meggörködés nélkül lehetséges. Ezennel még a leggyorsabb vonatokról is lehet majd az egyik, vagy másik állomásra telefonálni.

DRÓTNÉLKÜLI A CSATAMEZŐN. Fegyvergyárok, katonák, háborúban a drótnélküli telefon nélkül a jövőben már meg sem lehet képzelni. A felszerelést egy lovon mindig lehet vinni, ha a háború az egyik pontból tovább indul egy másikra.

KÜLDJÉK RE TEHAT HALADÉKTALANUL A RÉSZVÉNYEK ÁRA, VAGY IRJANAK „MAGYAR NYELVEN” BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT ERRE A CÍMRE: The Ellsworth Company, 49 Exchange Place, New York City.

AZ ÁLTALÁNOS HASZNALAT. A drótnélküli telefont nemcsak az használhatja, a kinek drótnélküli telefon-állomása van, de használhatják közönséges telefontal összeköttetésben. Tegyük fel, hogy Kiss András felesége Bridgeportból hazautazik Magyarországra. Az asszony már elutazott New Yorkba, mikor Kiss András még valami fontosat akar neki mondani. Kiss András New Yorkba telefonál, de innen azt a választ kapja, hogy az asszony már a hajón a nyílt tengeren van. Kiss András a drótnélküli telefon utján összeköttetésbe lép a hajóval s ott ugy beszél a feleségével, akárcsak mellette állna a szobában.

A FELSZERELÉS EGYSZERŰESÉGE. A drótnélküli telefon felszerelése a lehető leg egyszerűbb. Minden ember épp oly könnyen kezelheti az apparátust, mint a régi telefont, amely, miután drót utján közvetíti a beszélgetést, csak a szárazföldön alkalmazható.

A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON JÖVEDELME. Mindez csak azt mutatja, hogy a jövő a drótnélküli telefont. Köteteket lehetne engedni arról inn, hogy a drótnélküli telefon minő jövedelmet fog hozni még akkor is, ha csak a drótnélküli telefon jön tekintetbe a többi találmányokkal való összehasonlítás mellett. Aki pénzét jövedelmeztetni akarja, olvassa a gondosan, amit előzőleg mondtunk már s akkor, még ha nem is rávessz kereskedő, könnyen fogalmat fog magának alkotni a drótnélküli telefon munkaköréről s eméltogva a messz haszonnal, a melyet feltétlenül hozni fog. Miután a drótnélküli telefon a világ legcsodálatosabb találmánya, a haszon is felülmúl minden hasznot, amelyet eddig más találmány hozott.

GVORS TISZTA HASZON. A Radio Telephone Co. nem kísérletez, hanem oly tisztekre támaszkodik, amelyek gyors, azonnal hasznosnak járnak. Amint minden új találmány kiszámolóval történik, itt is a nagy közönség örüli jövedelmét a körültekintő, becsületes, szakmai alapon dolgozó igazgatóság felől fogja.

A RÉSZVÉNYESEK BIZTONSÁGA. Gondoskodás történt arról, hogy mindenki, aki részvényeket vásárol, részvényének teljes arányában részesüljön a haszonban. Ez a haszon már az első felszerelési üzembehozatalúval kezdődött s abban az arányban fokozódik, amely arányban a társaság működési köre fokozódni fog.

MI BIZTOSÍTJA A HASZON NAGYSÁGÁT? Az a körülmény, hogy a társaság aránylag csekély tökével dolgozik s így aránylag kevés részvényeket bocsát ki, nagyobb hasznot biztosít az egyes részvényeseknek. Ez a haszon még külön biztosítást nyer abban a körülményben, hogy a társaság nem dolgozik költséges módon s hogy ott ahol eddig semminemű összeköttetés nem létezett, s ahol csak a drótnélküli telefon nyíltja mer az összeköttetés, nagy áratat sikerül elérnie a telefon-szolgálatért.

A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON A GYAKORLATBAN. Turner E. György, a drótnélküli távirás legelőkelőbb szakértője, egy 1908 februárius 8-áról kelteztet leveletben azt írja a Georgia állambeli Atlantából, hogy Montereyben összeköttetés meg drótnélküli telefontal, hogy dr. DeForesttel beszélhessen s azt mondja, hogy minden szót oly világosan hallott, hogy jobban nem is lehet.

A tekintélyes „N. Y. Times” nevű new yorki angol napilap 1908 március 31-iki számában egy párisi levelezőjétől hozza érkeztet kábelsürgönyt tess közzé, melyben az mondották, hogy dr. De Forest Párisban hadseregben és tengerészek katonaszerek elvételére tett drótnélküli telefontal s hogy a kísérletek fényesen beváltak.

A RÉSZVÉNYEK ÁRA. A részvények eredeti ára tíz dollár volt darabonként. Ma egy részvény ára 17 dollár 50 c. De a drótnélküli telefon terjesztésével a részvények ára természetesen rohamosan emelkedni fog. Aki tehát pénzt jól akarja jövedelmeztetni s biztosan befektetni, legyen részvényeket vásárolni, amik olcsóbb s így a legszerényebb körülmények között élő munkásember által is megvásárolható.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztés és kiadás: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Nyugat Pennsylvaniai irodánk: 334 Helen St., McKeesRocks, Pa. Irodavezető: Semszy Árpád.

Clevelandi irodánk: 2757 East 79th Street, Irodavezető: dr. Hódinka Tivadar.

Passaic-i irodánk: 13 Monroe street, Passaic, N. J. Irodavezető: Rimaszecséi Szegegy Gyula.

Trentoni irodánk: 517 S. Broad Street, Irodavezető: Tóth Béla.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre ..... \$3.00 Egyesült Államok egész évre ..... \$2.50 Magyarország egész évre \$4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD.

Offices for Western Pennsylvania: 334 Helen Street, McKeesRocks, Pa. Manager: Árpád Semszy.

Cleveland offices: 2757 East 79th Street, Cleveland, Ohio. Manager: Dr. Theo. Hódinka.

Passaic offices: 13 Monroe St., Passaic, N. J. Manager: J. R. Szegegy.

Trenton offices: 517 S. Broad Street. Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year ..... \$3.00 For the United States, 1 year ..... \$2.50 For Hungary, 1 year \$4.00

Approved as second-class matter January 8, 1905, by the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

An American Magyar Sajtó-Egyesület tagja. Member of the American Hungarian Press Association.

SZILÁNKOK.

Bingham, New York városának rendőrfőkapitánya arról vált nevezetesebbé, hogy amióta ő ez óriási város rendjének legfőbb őre, több a büntény és kevesebb az elfogatás.

Miután Bingham ur a rendet helyreállítani nem bírja, ezikket ir. Ujságzikketeket, amelyekben az idegen-azármarzásukat vádolja a büntettek elkövetésével. Ezt is ostobán teszi. Azt mondja ugyanis ezikkében, hogy a város lakosságának 85 százalékát idegen-azármarzásuk teszik. Ha tehát a város lakossága idegen-azármarzásukból áll, nem lehet meg senkit, ha a büntényeket is idegen-azármarzásuk követik el. Ki más kövesse el!

Bingham ur azonban ebből azt a következtetést vonja le, hogy a bevándorlás megszorítandó, nehogy a külföldi felek még jobban terjedjen a jámborok és érényesek ez országában. Mert a bennszülött jámbor és érényes. Legfeljebb egymást lövik le az utcásarkon és védtelen négyeket visznek a máglyára, vagy kötnek fel.

Hughes kormányzó, mielőtt ott hagyná a politikai színpadot, még egy törvényt léptetett New York államban életbe. Eddig ugyanis senkinek a fizetése, vagy munkabére adósság fejében lefoglalható nem volt. Hughesnak köszönhető, hogy lelketlen hitelezők most már a munkabére is rátehetik a kezüket. Közledünk az európai viszonyokhoz. Most még csak adóvégrehajtót kell küldeni a szegény ember nyakára, aztán innen alighanem Oroszországba fog kivándorolni a nép.

A budapesti „A Nap” című lapban olvastuk a következő „Szilánk”-ot: „Még egy kézirát. Kedves Wekerle dr.! Ezennel önnek ajándékozom Szent István-rendjéhez mindazokat a csillagokat, amelyeket harmadfélelvi kormányzása alatt sikeresen letagadott az égről. Bad Ischl, 1908 aug. 18. Ferencz József, s. k., Wekerle Sándor, s. k.” — Ehhez a szilánkhoz nekünk nem kell szilánkot fűzünk.

A cubai postahivatalban négy-száz-ezer dollár — eltűnt. Amióta az Egyesült Államok „felszabadították” Cubát, ez a legújabb köztársaság merő hálából tanulni igyekszik az Egyesült Államoktól.

AMERIKAI DOLGOK.

FURÓGÉP. New Yorkban a Torry és Trench cég telepén egy óriási furógépen dolgoznak. Ez a gép, mely 24 kis furóval dolgozik, a legkeményebb sziklában is képes lesz egy 8 láb átmérőjű és 20 láb mély lyukat furni s a mellett még a törmelékeket is önműködőleg egy kocsiba rakja, mely a gép hátulján lesz elhelyezve.

VEREKEDŐ SZENÁTOROK. A West Virginia állambeli Wheelingben a Dollar Savings & Trust Co. palotájának előcsarnokában csinos kis verekedést rögtönzött Scott Bay Nathan szenátor és Smith S. C. volt szenátor. Az utóbbi már hónapok előtt azt jelentette ki, hogy West Virginiában a szenátóri állást már évek óta meg lehet vásárolni. Emiatt vonta Scott kérdőre Smithet s mindjárt verekedni is kezdett, amit sokan néztek végig. Összesen 36 ütést talált, abból 30-at Scott kapott, 6-ot pedig Smith.

LONGWORTH KORTESKEDIK. Roosevelt elnök a vejét, Longworth Miklós kongresszusi képviselőt a republikánus párt jelöltjei érdekében korteskörútra küldte. Longworth képviselő már valószínűleg a jövő héten megkezdí körújtát s első beszédét vagy a Pennsylvania állambeli Wilkesbarreban, vagy az Ohio állambeli Sandaskayban fogja tartani.

UJSÁGÍRÓ-ISKOLA. A Missouri állambeli Columbiában levő egyetemen egy új tanszékét állították fel, illetve egy új fakultást létesítettek. Az újságírók számára nyitottak kurzust, melynek tanára Williams Walter, a történelem professzora lesz. A beiratkozás előtt felvételi vizsgát követelnek.

ÖREG EMBER NEM VÉN EMBER. Molinsky Barnet brooklyni rabbi, mikor jó barátja, Shinsky meghalt, ennek 70 esztendő ösvégét magához vette. Hogy, hogy nem, az öreg rabbi szíve hevesebben kezdett dobogni, mikor hetvenesztendő gazdasszonyát meglátta és erkölcsös pap léte mit tehetett egyebet, felöltözött fekete ruhába s a szomszéd szobába ment feleségül kérni ösvég gazdasszonyát. A boldogító „igen” szóra házassági engedélyt váltott és megtartotta az esküvőjét. Most sült ki, hogy az ifjú férj 106 esztendő.

A SIKER. A mult esztendei nagy pénzválság ideje alatt leginkább talán a Trust Company of America nevű bankot rohanták meg, amely akkor 25 millió dollár kölesont volt kénytelen felvenni, hogy betevőit kifizethesse. A bank azóta a kétségtelen nagy érvágás óta annyira összeszedte magát, hogy a 25 millió dolláros kölesont képes volt kifizetni.

ELJEGYZÉS BRYANÉKNÉL. A demokrata párt elnökjelöltjének, Bryannek fia, ifj. Bryan Jennings Vilmos eljegyezte magának Berger Helént, Berger Sándor malomtulajonos leányát. Az esküvő egy évvel nem lesz megtartható, mert az elnökjelölt azt kívánja, hogy fia előbb végezze az egyetemet.

VÉGE A SZTRÁJKNAK. Több ízben említettük, hogy Alabama államban a szénbányászok, 18.000 ember, sztrájkra mentek. A bányamunkások szövetségete a sztrájkot most felfüggesztette. Tudvalevőleg a sztrájk ideje alatt a bányamunkások zavargást idéztek elő, vagy a sztrájkból kifolyólag a rendőrség erőszakossága esete-pátéra vezetett. A bányatulajonosok most kijelentették, hogy a sztrájkolók közül csupán azokat veszik vissza, akik a fentemlített zavargásokban nem vettek részt.

KEGYELEM. Roosevelt Tivadar elnök Judge Vilmos indiánknak, aki gyilkosság miatt életfogytiglani fegyházra lett ítélve s aki már hat esztendeje ül, megkegyelmezett. Judge hat esztendő előtt a menyasszonya miatt gyilkolt meg egy indiánt s a tárgyaláson a leány is ellene vallott. A menyasszony

most azt vallotta, hogy akkori vallomását életveszélyes fenyegetések hatása alatt tette.

AZ ELVESZETT LEÁNY. Szerdán egy elegánsan öltözött hölgy jelentkezett Washingtonban a Fehér Házban és Roosevelt Tivadar elé akarta magát bocsátatni s előre jelezte, hogy az elnök nagyon meg fog örülni, mert benne viszontlátja rég elveszett leányát. Rooseveltnél azonban nem nagyon rokonszenvezhetett az elveszett leány, mert bebiztosította azt is, hogy Rooseveltnél nem azonnal hagyja el a lakosztályát. Az apját látni kívánó és kétségtelenül örült asszonyt megfigyelés alá helyezték. Cronin-Roosevelt M. Kathleennek nevezte magát az asszony a rendőrségen.

FELTÁMA SZTOTT HALOTT. Branda János munkást szerdán a new yorki villamos vasut vezetékének 2400 voltás árama leverte a lábáról és a szerencsétlen embert az áram 15 percen át keresztül-kasul jarta. Branda társai azonnal mentőkért telefonáltak és egy fiatal orvos, dr. Roberts meg is jelent hamarosan, és a Hudson streeti kórházba szállította a szerencsétlent, ahol egy ápolóval két teljes óráig „dolgozott”, de eredménytelen, mert Branda-t eszméletre hozták. Dr. Gibbons new yorki orvos tanulmány tárgyává tette a villamos kivégzést és azt állítja, hogy ő képes minden kivégzettelt feltámasztani. A Branda-féle eset, illetve Roberts doktor sikeres élesztési kísérlete a Gibbons-féle állítást látszik igazolni.

TÜZ. New Yorkban a Madison Ave. 1471. számú házában szerdáról csütörtökre virradó reggelen tűz ütött ki, mely oly rohamosan terjedt, dacára a tüzoltók emberfeletti munkájának, hogy a lakók alig tudták életüket megmenteni. Husz család lett hajléktalan. A tűz a földszinten levő sörcsarnokban keletkezett.

KORTES-KÖRÜT. A Hearst-féle párt elnökjelöltje megkezdte korteskörújtát. Szerdán Indianapolisban tartott meglehető nagyszámu közönség előtt két beszédet.

PÉNZ! PÉNZ! PÉNZ!

Miképp kell a megtakarított pénzt jóveldelemezni.

A drótnélküli telefon (Radio Telephone) használata elől még Amerikát is, pedig itt már megszokták a csodásnál csodásabb találmányokat is. A drótnélküli telefon valóságos forradalmat idézett elő s néhány év múlva a drótnélküli telefon fogja uralni az egész világot: a tengert, a szárazföldet, a levegőt.

A találmány kiaknázására alakult részvénytársaság már most is használna dolgozik s talay óta fizet minden részvényesnek osztalékot. Ez a haszon évről-évre nagyobbodik olyannyira, hogy néhány év múlva egyhány részvényes szép vagyont fog jelenteni. Az amerikai pénzügy világ gyorsan felismerte ezt s így a főtársaságnak alárendelt két újabb részvénytársaság alakult most: a Great Lakes Radio Telephone Co. és a New England Radio Telephone Co, mind-egyik egy-egy millió dollár alaptőkével.

Ez új társaságok alakulása valószínűvé teszi, hogy egy részvény, mely most csak tizenhét dollár 50 cent, néhány hét múlva huszöt dollárba fog kerülni. De lehetséges az is, hogy, mihelyt még néhány új társaság alakul, RÉSZVÉNYEK EGYÁLTALAN NEM LESZNEK KAPHATÓK TÖBBE.

Aki tehát pénzt a LEHETŐ LEGJÓVELDEMEZŐBB MÓDON AKARJA GYÜMÖLCSÖZTETNI, vásároljon részvényeket, amíg egyáltalán kaphatók s amíg egynek ára csak tizenhét dollár 50 cent.

Aki ez óriási vállalatról bővebbet akar tudni, olvassa el lapunk harmadik oldalán levő kimerítő felvilágosítást. S aki azután részvényeket akar venni, töltse ki az alábbi szelvényt, vágja ki, tegye a pénzzel együtt borítékba és küldje erre a címre: THE ELLSWORTH COMPANY, 43-49 Exchange Place, NEW YORK.

Es a szelvény kivágandó!

THE ELLSWORTH COMPANY 43-49 Exchange Place, New York.

Uram!

Esennél megrendelek a drótnélküli telefon (Radio-Telephone) kiaknázására kibocsátott részvényekből ..... darabot, darabját \$17.50-ért s idezárva küldöm a pénzt. A részvényeket sziveskedjenek azonnal az alábbi cízmenre megküldeni.

Név (Name) ..... Utca (Street) ..... Hátszám (No.) ..... Város (Town) ..... Állam (State) .....

A NAGYVILÁGBÓL.

MINISZTERVÁLSÁG. Ausztriában egyszerre három miniszter megy. Dr. Ebenhoch földművelésügyi és dr. Marchet közoktatásügyi miniszterek máris beadták lemondásukat. Dr. Fiedler kereskedelemügyi miniszter állása is az alább említett prágai botrány miatt annyira megrendült, hogy aligha lesz képes magát sokáig a bársonyszékben tartani.

A SZULTÁN JUBILÁL. A török szultán most ülte meg uralkodásának 32-ik évfordulóját. Abdul Hamid 1876-ban V. Murad szultánnak, bátyjának a trónról való megfosztása után lett az oszmán birodalom feje. A jubileum öröme az egész várost kivilágították s Abdul Hamid, eltérve a régi szokásoktól, megjelent a fogadó-teremben, hogy híveinek és a hatalmak képviselőinek szerencsekívánatait és tisztelgését fogadja.

VAN HITEL. Törökország, hogy zavaros pénzügyi állapotán javítsion, egy nagyobb kölcsön felvételére kényeszerül. A török kormány az ottománbankkal lépett alkudozásba, amely 4,400,000 dollárt a sürgösebb dolgok fedezésére már meg is szavazott. A török kormány képviselője most egy további 18 millió dolláros kölcsön dolgában tárgyal a fentnevezett bankkal.

NEM MEGY BUDAPESTRE. Magyarország hiába örült olyan nagyon, hogy neki is lesz egy kicsit, pár napra — királya. Ferencz József lemondott Magyarországra való utazásáról. Nem veszt részt a hadgyakorlatokon. Maga helyett minden valószínűség szerint Ferencz Ferdinánd trónörökösét küldi.

A PRÁGAI BOTRÁNY. Lapunk egyik előző számában már említettük volt, hogy Prágában a városi tanács az új vízvezetési munkálatok elvégzésével egy francia cégét bízott meg az osztrák cégek elkerülésével, amelyek amellet, hogy osztrákok, még olcsóbb ajánlatokat is tettek. A botrány most érte el tetőpontját, amikor Czernohorsky képviselő öngyilkosságot követett el. Kisült, hogy a prágai városi tanács eseh tagjai meg lettek vesztegetve a francia cég által, sőt még dr. Fiedler, az osztrák kereskedelemügyi miniszter is, a mint ezt Kastranek, a prágai acéltüzet igazgatója állítja. Az említettekkel együtt még sok más magasrangú tisztviselő is bele van keverve a vesztegetési botrányba, amely a bíróság előtt fog befejezést nyerni.

MEGYI ILKOLT FORRADALMÁR. Kalkuttából kábelezik, hogy Gossau, a hindu bombamerénylet egyik vezéré, akit 50 társával együtt az Alipur-börtönben tartottak fogva, két fogolytársa meggyilkolta. Gossau állítólag egy összeesküvést, mely az alkirály és a magasabb rangú tisztviselők élete ellen irányult, felfedezett s emiatt a forradalmárok kimondták ellene a halálos ítéletet. A revolvért a foglyoknak az eltársak csempészték a börtönbe.

VIHAR. Portsmouthból kábelezik, hogy a csatorna fölött kedden óriási vihar húzódtól el. Amennyire lehetett, minden hajó sietett a biztos kikötőbe vonulni. Egy „Queen” nevű kirándulóhajó azonban nem ért idejében a portsmouthi kikötőbe. Azt hitték, valami nagy baj érte, hát hajókat küldtek a keresésére. Meg is találták. A kormá-

nya volt eltörve s tehetetlenül hanykolódott a tengeren. Ugy kellett bevontatni a portsmouthi kikötőbe.

POLGÁRHÁBORU. Tebrisen ismét kitört a forradalom. A sah katonasága felvette a harcot a lázadókkal, akiknek Satar khán a vezérék, de csunya vereséget szenvedett. Több mint 800 katoná maradt holtan és sebesülten a harc közben.

ELOLTOTT ÉGŐ PETROLEUM-FORRÁS. Mexikóban a dosbotaci égő petroleumforrásokat sikerült kioltani. Tíz álló napig hat óriási géppel szóratták reá a homokot, amíg végre sikerült elfojtani a tüzet. Most újra üzembe vették a kutakat. A tűz közel három millió dollár értékű petroleumot emész- telt fel.

J. D. Moskowitz OHIO ÁLLAM KÖZKEDVELT BANKARA ÉS HAJÓUGYÓK. KÉT BANKHÁZ. KÖZJEGYZŐI IRODA. A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYÖKÉ. PÉNZKÜLDÉS LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE. JÓTALLÁS MELLETT. Alapított 1898-ban. J. D. MOSKOWITZ 1441 WEST DAKOTA STREET és KOSSUTH-TELEP DAYTON, OHIO.

DEUTSCH TESTVÉREK BANKHÁZA. 819 East Houston st., New York. Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Flumen át a Cunard vonalon. Pénzküldemények továbbítására az órázába a legmegbízhatóbb cég KÖZJEGYZŐI HIVATAL. Magyar közönségnyitvára, tűbiztosítás, csomagok kihozatata és ha zaszállítás. Levélcím: DEUTSCH BROS., 319 East Houston st., New York.

UJDONSÁGI UJDONSÁGI RÓTH JOZSEF „SZENT ISTVÁN”-HOZ CÍMZETT EGYEDÜL MAGYAR GYÓGYSZERTARA 125-2 UTCA, PASSAIC N. J. Csakis itt kaphatók mindenféle hazai gyógyszer, u. m. Mária Czelli és Egri Gyomorcepek, Erzebet, Liliom, Margit és Diana krémek, ugyisintén vizek és szappanok. Purgo és Erzebet hashajtó- pilulák, Erzebet-golyók, Sósörzések, Bajszkötő és pedrő, valódi Brillantin és Kalodont fogtisztító, Hunyadi János keserűvíz. Kaphatók továbbá valódi Róth-féle ceuz és rheuma-kenőcsök és haj- öszvítő. Mindenféle hazai gyógyteák és gyógyszerek egyedül raktára. Vidék megrendeléseket SAJÁT KÖLTSEGENEMEN szállítok.

Wolf Brothers & Co. Bankers and Brokers. BANKÁROK ÉS BÁRMILY BANKÜGYNEK LEBONYOLÍTÓI. — TAGJAI — A NEW YORKI TŐZSDÉNEK, A NEW YORKI GYAPOT-TŐZSDÉNEK, A PHILADELPHIAI TŐZSDÉNEK, A NEW YORKI KÁVÉTŐZSDÉNEK, A CHICAGOI KERESKEDELMI KAMARÁNAK. 100 Broadway, New York 1339 Chestnut St., Philadelphia Auditorium Pier Block, Atlantic City.

Haz

A BUDAPESTI A Ludovika a ez a lelkes j nemzet áldo ifjuság ne es dománnyal királyért és zel a memes nai intézmé csak harminc sának, mert honvédség. miatt nem r azért a tiszt kezés nélkül egy hadnagyo borkok, az A zett beszédet vében pedig tott tisztok zet tanári ka ségében nyol szesült, ezek honvédfalozá honvédhuszár a közös hads

A herc BUDAPE dorló is lekő Matróna, a férjhez ment náziumi tan képesán küld a hercegpri következő le — Kedves egy új életet fogadja ezut szónemetet a máért, melyo ban tanúsító zetlenül hag tásokkal sze lomkor felb ezen elismer ványául is, pénzzel mind teljes bizalm résemet nyíl sáért és önze som élte tov te boldogság ve meg igaz meg rólam meg bíboros érsek Huszonegy f

BUDAPEST még mindig ó legutóbbi nyo híz s az ügyi mint huszone zugbankárook mann Miksa szesen kétszáz Az új nyomó mint az ügye ső sorban azt Neumann M líó korona f volt-e kellő a lek biztosítás man egytel meg 1905 má berendezését Ugyancsak h meg Finanziá amelylyel a hiszékeny em a bank meg, de Neur folyamat boe mentum az a melyet egy m kelt a feljele „Jungbuszla Actien Gesell tette a panas Neumann Mi sárolt száz da mesterséges k ti börzén. A levél — telje bizonyosodott ugyanakkor, a papnak, kato „különleges é brassói cellul san emelkedn már a több iz tet felvette, a duljanak ki a rok rohamosa főügyész a re nek egyik vez ráltatott mag zás eredménye újabb nyomoz

Megszökö BUDAPEST veres, tőlény az este kilen egy Kőcsvár

Hazai Dolgok

A százéves Ludovika.

BUDAPEST. Most száz éve, hogy a Ludovika Akadémia alapító-levelébe ezt a lelkes jelmondatot írta a magyar nemzet áldozatkészsége: „A magyar ifjuság ne csak nyers erővel, hanem tudományával is küzdhesen a hazáért, királyért és ősi alkotmányáért”. Ezzel a nemes czéllal épült fel ez a katonai intézmény, amely tulajdonképp csak harminczöt éve élhet igazi hivatásnak, mert csak ennyi idős a magyar honvédség. Igazi jubiláris ünnepet e miatt nem rendezett a Ludovika, de azért a tisztavatón nem hagyta emlékezés nélkül a jubiláris évfordulót. Az új hadnagykokhoz Bartholdy István tábornok az Akadémia parancsnoka intézett beszédet, a végzett növendékek nevében pedig Bajnóczy József, a főlavatór tisztek elnöke bucsuzott el az intézet tanári karától. A főlavátás dícsőségében nyolczvankilencz növendék részesült, ezek közül negyvenhárom a honvédelmiakadémiához, tizenkilencen a honvédtiszthadhoz, huszonhaten pedig a közös hadsereghez kerülnek.

A herceggimás ápolónője.

BUDAPEST. Hetek előtt a *Bevándorló* is leköszölte a hirt, hogy Brunner Matróna, a herceggimás ápolónője férjhez ment Fölcnta Lajos állami gimnáziumi tanárhoz. Minthogy a hír képesül különféle verzók terjedtek el, a herceggimás ezek eloszlására a következő levelet intézte ápolónőjéhez: — Kedves Ápolónőm! Most, midőn egy új életet kezdve, bucsuzik tőlem, fogadja ezton is elismerésemet és köszönetemet azon fáradságtalan buzgalmaért, melyet annyi éven át irányomban tanusított. Nehogy azonban fedezetlenül hagyjam az esetleges gyanúsításokkal szemben, melyek ilyen alkalmankor felbukkanhatnak: szolgáljon ezen elismerő levelem egyben bizonyítványul is, hogy a rábízott szegény-pénzrel mindenkor pontosan elszámolt, teljes bizalmamat bírta és csak elismerésemet nyilváníthatom helyes belátásáért és önzetlenségéért. Kísérje áldásom élte további folyásában, legyen élete boldogsággal teljes és nem feledkezzék meg rólam imáiban. Vasary Kolos, bíboros érsek.

Huszonegy följelentés egy zugbankár ellen.

BUDAPEST. A zugbankárok ellen még mindig érkeznek a följelentések. A legutóbbi nyolcz nap alatt a rendőrséghez s az ügyészséghez nem kevesebb, mint huszonegy följelentés adtak be a zugbankárok leghírhedtebbje, Neumann Miksa ellen. A följelentések összesen kétszázötven koronáról szólnak. Az új nyomozást úgy a rendőrségben, mint az ügyészségben megkezdtek, s első sorban azt akarták megtudni, vajjon Neumann Miksának, aki közel hatmillió korona forgalmat ért el évenként, volt-e kellő anyagi fedezete az üzletfelek biztosítására. Kiderült, hogy Neumann egyetlen fillér nélkül nyitotta meg 1905 májusában üzletét, amelynek berendezését is hitelbe csináltatta. Ugyanez hamis keltezéssel indította meg Finanzielle Revue című lapját is, amelyvel a börzsjátekra ugratta be a hiszékeny embereket. A lap első száma a bankház megnyitásakor jelent meg, de Neumann mint tizenötödik évfolyamot becsütötte ki. Érdekes dokumentum az a németországi levél is, a melyet egy magdeburgi panaszos mellékel a följelentéshez. Ezt a levelet a „Jungblunzauer Spiritus Fabrik Aktien Gesellschaft” igazgatósága intézte a panaszoshoz, akivel közli, hogy Neumann Miksa állítólagos bankár vásárolt száz darab részvényt, amelyekkel mesterséges kurzust csinált a budapesti börzén. A cég — mondja végül a levél — teljesen megbízhatatlan. Bebizonyosodott az is, hogy Neumann ugyanakkor, amikor több birtokosnak, papnak, katonatisztnak azt a bizalmas, különleges értesítést — küldte, hogy a brassói celluloidgyár részvényei gyorsan emelkedni fognak, azoknak, akiknél már a több ízben is kiegészített fedezetet felvette, azt tanácsolta, hogy szabaduljanak ki az obligóból, mert a papírok rohamosan esnek. Sélly Barnabás főügyész a rendőrség bünygyi osztályának egyik vezető tisztviselőjével referáltatt magának a gondnoksági nyomozás eredményéről, s magához kérette az újabb nyomozás összes iratait.

Megszökött a robogó vonatról.

BUDAPEST. Két szuronyos, fegyveres, tölténytáskás fegyőr kíséretében az este kilencz óra negyven perczkor egy Kőcsvár József nevű budapesti

származású fegyverez szállott be a Sátoraljai hely felé induló vonatra. A rabnak 6230 volt a száma és betörés miatt lett Sátoraljai helyen másfél esztendőre elítélve; büntetéséből már hat hónapot kitöltött és most azért kísérték fel Sátoraljai helyről Budapestre, hogy egy régebben elkövetett bűne miatt a törvény elé álljon. Itt azonban szerencsése volt, mert felmentették. Most azért kísérték vissza Sátoraljai helyre, hogy büntetésének hátralevő részét leülje.

A fegyverez a két ór kíséretében kilencz óra negyven perczkor elhelyezkedett egy harmadosztályu kupéban és az ablak mellé ült. Egyik ór szembe, a másik melléje került. Körülbelül Rákocscsaba felé járhatott a vonat, a mikor a rabot, mert kérte, kikisérték a folyosóra. Kőcsvár József itt egy szempillantás alatt kinyitotta a vagon ajtaját és a jobb oldalon, a szemben levő sínparra ugrott le a robogó vonatról. Az egyik fegyőr, aki kikisérte, meglúzza a vészféket, mire a vonat talán két-három kilométerre a halálugrás helyétől megállott. A fegyőrök a vonat kísérelével és több utas társaságában visszamentek a helyszínére.

A megszökött rabnak ekkor már teljesen nyoma veszett. Kőcsvár József nyári szürkekekes vitorlavászon rabruhában és sapka nélkül szökött meg. Valószínű, hogy az erők felé menekült, de az sem lehetetlen, hogy a szökés egyúttal a halála is volt. Azon a sínparon, amelyre a kétségbeesett menekült leugrott, szemberohogott teljes erejével a kassai gyorsvonat s nem lehetetlen, hogy ez a vonat elgázolta vagy magával hurcolta nagyobb távolságra és darabokra szakgatta.

A kormány egy telepes községért.

ARAD. Az aradmegyei Kerülő telep község bajba jutott lakosságán fog most segíteni a földmivelésügyi kormány, megakadályozva, hogy a község lakói tönkrejussanak és kivándoroljanak. Kerülőön nemrégiben parcellázták Sigray József gróf 7200 holdnyi birtokát, amelyet a gróftól egy évvel ezelőtt vásárolt meg 4,400,000 korona vételárért Világossy József budapesti ügyvéd és Pap József szegedi ügynök, úgy hogy a vételár egyharmadrészeért váltót adtak, a másik két harmadrész erejéig betáblázott jelzálogkölcsön pedig rajta maradt a birtokon. Az új tulajdonosok a birtokot parcellázták és nagyjából esanádmegei gazdáknak el is adták. Az ingatlanra első helyen a Magyar Lezámitoló és Pénzváltó Bank javára két millió korona van bekebelezve, de ezenkívül egyéb terhek is állanak fönn más intézeteknél. A Lezámitoló Bank a kölesönt az év elején felmondta, a birtok tulajdonosait bepörlötte s végrehajtási jogot szerezvén elmenük, a birtokra s a rajta levő épületekre megkérte az árverést. A kisenjői járásbíró az árverést 875,854 korona kikiáltási árban október 9-ikére már ki is tűzte. A telepes gazdák azt mondják, hogy ők a vételárát részint váltóban, részint készpénzben már megfizették Világossynak s most attól félnék, hogy ha Világossy az árverésig nem rendezi az ügyet, megvásárolt s kifizetett parcelláikat elárverezik s ők valamennyien koldusbotra jutnak. A bajba került háromszáz telepesgazda érdekében Vásárhelyi Dezső, a pécskai kerület országgyűlési képviselője több megyebeli képviselőtársával eljár a földmivelésügyi kormánynál, amely most a gazdák számára Czédly Károly dr. aradi ügyvédet ingyenes jogvédőül kirendelte és szükség esetén hathatósan is beavatkozik az ügybe.

Befagyott a bufelejtő.

ARAD. Sej, a finom, jó kis cigány-muzsikával hol itt, hol ott van baj. Most Aradon haragudtak meg a muzsikuskok egyrészt a közönségre, másrészt a vendéglősökre. Nem játszzák a bufelejtő szerelmi dalokat s egyéb pezsgő nótákat, mert összevesztek a Láng-testvérekkel, a Fehér Kereszttel, meg a

Központon. Persze nem egy szép lány miatt vesztek össze, — pedig az olyan szép lett volna, hanem pénz miatt, s így egy kissé undorító a tülekedés. Mert ha nincs pénz, nincs multság, s ha nincs multság, nincs szőlőlomb a csapatot firtökön. A cigány szomorúan megy az aszfalton, röt levelek hullanak, a magyar bus, mert a zene benne felejtődött a hurban. Szomorúság borul Arad városára, mert este csüdes a Láng, a Fehér Kereszt, sőt a Központi is. De remélhető, hogy a bojkott meg a kizárás megszűnik, mert muzsika nélkül Aradon sincs élet s a cigányoknak mégis csak az a dolga, hogy kicsalja belőlünk a bánatokat meg a titkos örömeiket. A Lángnak, a Fehér Keresztnak, sőt a Központinak pedig az a kötelessége, hogy szeresse a cigányokat, ezeket a fekete, kedves, tüzeslelkű embereket.

Házakat a munkásoknak.

CSEPREG. Sopronmegye. A nagyközség képviselőtestülete a legutóbb tartott közgyűlésén a munkásházak építése tárgyában határozatot hozott, a melyben kimondotta, hogy saját részéről eskis az esetben támogathatja ezt a humánus és szociális törekvést, hogyha erre a célra az uradalom, melánys érért, megfelelő területet enged át, melynek tulajdonjogát a munkások annak idején megszerezhetik. A község ezenkívül még állami támogatásra is számot tart.

Gyilkos jégerés.

DÉVA. Hunyad vármegyében óriási vihar pusztított minap. Délután három órakor elsötétült a szemhatár és borzasztó zivatar tört ki. Rostáson nyolcz perczig tyuktojás nagyságot jégarabok estek. A jég agyonvert két pásztorfiut és hat ökröt. Vajdahunyadon minden ablakot bezuozott, összetört a cseréptetőket és a gyümölcstermésben óriási pusztítást okozott. A Sztrigy folyó az esőzéstől kiáradt és a Bácsai és Kaland községek közt levő töltést másfél kilométernyire elmosta. A gyönyörű kilátásokat biztosító termés az egész járásban tönkrement. A gyümölcsfák derekban törtek szét és a szőlőket a jég annyira összeverte a határban, hogy újajültetésük válik szükségessé. Az alispán megindította a segélyakciót.

Feleséggylükos gazdálkodó.

DÖMSÖD. Pestmegye. Ifj. Kudár Bálint gazdálkodó ellenséges viszonyban élt a feleségével. A férjben a gyűlölség annyira fajult, hogy az asszony életére tört, aki előle a szobájába zárkózott. A férfi, hogy kicsalja feleségét, eltiintette a házból hároméves leánykáját. Az asszonyban, mikor ezt megtudta, felülkerekedett az anyai szeretet és bár tudta, hogy a veszedelembe rohan, az anyja kíséretében elment a gyermekéért. A határban találkozott a feleséggel, aki nyomban emghalt. A gyilkos ezután az anyósát is agyon akarta löni, de a golyó nem talált. Ekkor behallgott a helységbe, ahol a csendörök letartóztatták. Az ügyészség megindította ellene az eljárást szándékos emberölés büntetéseért és emberölési kísérletért.

Aratóünnep.

ESZTERHÁZA. Sopronmegye. Mítóta herceg Eszterházy Miklós saját kezelsébe vette a süttöri uradalmat, azóta évenként, az aratás befejeztével aratóünnepet rendeznek Eszterházan, melyen rendszeren az egész cselédség és az aratásban résztvett munkások tartanak nagyszerű felvonulást. Az idei aratóünnepet most tartották meg Eszterházan. Az ünnep misével vette kezdetét, majd utána a fényes felvonulás következett, melyen a fiatal herceg is részt vett. Az ünnepélyre sok főúri vendég is megjelent, ott volt Cziráky Béla gróf főudvarnagy családjával, gróf Cziráky Antal, a herceggasszony édesapja a feleségével és leányával, Margit grófnővel és még több főúri

vendég. A felvonulás után az egyes majorok cselédsége a saját majorjába távozott, ahol a multságot zene mellett tánczszal folytatták.

Verekedő oláhezigányok.

FONY. Abauj-Tornamegye. A község határában a minap hajnalban nagy verekedés volt két vándor oláhezigány banda között. A fonyi Balog cigány-család ugyanis portyázó útjára indulván ki, nevezett nap hajnalban szembe-találkozott Telkibánya cigánykaravánjával, a Lakatos-családdal, mely ugyancsak portyázásra indult. Természetesen előbb szóvita, majd később verekedés fejlődött ki közöttük, mely egy valóságos kis csatává fajult. A Balogh-család, mely revolverekkel gazdagabban volt felszerelve, hosszas küzdelem után legyőzte a Lakatos-bandát, melynek 3 tagja revolverlövéséktől találya, súlyosan megsebesült. A csendörök csak jó idő múlva érkeztek meg, akiknek csak a gyulva karaván két vezérért sikerült elfogniok és bekisérniök.

Meghalt a képviselő.

GYÖR. Minap hajnalban bakony-szentlőrinc nyaralójában hirtelen meghalt Hilbert Károly, Győr város országgyűlési képviselője. Este rosszul létről panaszkodott, az egész éjjelt eszméletlenül töltötte és korán reggel negyvedhárom órakor jobblétre szenderült. Szívszélhűdés okozta halálát.

Hilbert Károlyt három ízben választották meg győri képviselővé, de városának bizalma ellenére is szóval, jelentéktelen tagja volt a függetlenségi pártnak. A Széll-féle választásokon győzött először kemény harc után Szávay Gyula volt győri iparkamarai titkárral szemben. Január huszonhatodikán Lukács László pénzügyminiszter megbuktatta, de Lukács lemondása folytán az időközti választáson másod-

szor, az 1906-iki választáson pedig harmadszor is elnyerte Győr város mandátumát. A képviselőházban ritkán lehetett látni, hallani még ritkábban. Otthon azonban jelentékeny tagja volt a városi törvényhatósági bizottságnak és mint első hentes és sertésvágó, a hentesipartársulat élére került. Az iparosok pártja választotta meg követé. A váratlanul elhunyt képviselő holttestét behozták Győrbe, ahol azonnal a meleg részvétellel temették el, amelly a hirtelen halál hírért városszerte fogadta.

Elhajókáz a postamester.

LIPPA. A szomszédos Batta község postamestere, Schlachta Ferencz nagy adósság hátrahagyásával eltűnt a községből. Felesége azt hitte, hogy férje rokonainál van, migsem férjétől levelet kapott, hogy Amerikába vándorolt. A postaigazgatóság nyomban vizsgálót indított, de eddig a hivatalban mindent a legnagyobb rendben találtak A vizsgálat még folyik.

Megáradt a Tisza.

MAGYARKANIZSA. Három hét óta majdnem állandóan esik az eső, a minek következtében a Tisza annyira megáradt, hogy elöntéssel fenyegeti a hatszáz hold rendkívül termékeny szigeteket. A kukorica, szőlő és kerti vetemények gyönyörű termést ígérnek, de az ár pusztulást hozhat mindenre.

Öngyilkos uriaszony.

PAKS. Lévai Izsó paksi gyógyszerész feltűnő szép neje, született Wilnet Bella nagyobb adag sztrichnint vett be és félóra kiros szenvedés után meghalt. A mérget szakácsnéjával kevertette vízbe és szemeláttára itta ki. Az öngyilkosság okát családi viszálykodásban keresik. Az eset városszerte annál nagyobb feltűnést keltett, mert a házastársak még csak kilencz héttel ezelőtt keltek egybe. Lévai gyógyszerész első menyasszonya az öngyilkossá lett neje-

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 68-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET - - NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr.

NEW YORK, 145 MASODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCZA SARKAN.

Kitünő ételek és italok.

Kitünő ételek és italok.

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.

SZOMBAT ÉS VASARNAP ESTE ELSŐRANG U CIGÁNYZENE.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

A mi dohányunkból CSAK TIZ CENT egy csomag és NEM HUSZ CENT és MINDEN tisztes csomaghoz adunk egy tikeket. Mi készpénzt adunk MINDENKINEK, aki a mi tikeketjeinket gyűjt, nem pedig CSAK azoknak, akik a LEGTÖBBET GYUJTJK, és pedig:

ÖT DOLLÁR KÉSZPÉNZT 250 TIKETERT.

TIZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 500 TIKETERT.

TIZENÖT Doll. KÉSZPÉNZT 750 TIKETERT.

HUSZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 1000 TIKETERT.

A mi dohányunk elsőrendű, tiszta minőségű. Magyarországból impon-tált friss mag után mi magunk termeljük.

ALEXIS PERÉNYI

TOBACCO COMPANY

P. O. Box 1539 4551 Second Ave.,

PITTSBURG, PA.

TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

VEGYEN HÁZTELKÉT ARLINGTON, N. J.-BEN.

A BRODSKY & SOVAK REALTY CO. elárusít 400 darab szép és magas fekvésű háztelket 230 dollártól föfelé, könnyű havi részletfizetés mellett.

HOGYAN LEHET ODA JUTNI? Az ERIE vasutvonalon az első állomás New Yorktól. ARLINGTON, N. J., City Hall-tól 25 percz alatt elérhető és 10 percznyire van Newark városától. A telkek ARLINGTON állomástól 5 percznyi séta által elérhetők, avagy két és fél centért villamos viszi oda az embert. Népiskola és tüzoltó-laktanya a legközelebbi szomszédságban vannak és vízvezetékkel van behálózva az egész helység. Az utcák csement-járdákkal vannak kirakva. A legközelebbi jövőben a telkekről robogó villamosok a Hudson River alatti McAdoo alagutal lesznek összekötésében, melynek a meghosszabbításán már mostan javában dolgoznak, és annak befejeztével 5 centért lehet New Yorkba jutni és akkor a telkek árai kétszeresen emelkedni fognak. Aki ezen telkeket megtekinteni óhajtja, jelentkezék, vagy írjon szabadvasuti jegyért a következő címre:

Brodsky & Sovak Realty Co.,

1389 SECOND AVENUE, NEW YORK CITY.

Minden vasárnap INGYENES kirándulás 1.30 órakor délután a 23-ik utcai állomáson.

6. oldal.

A BEVÁNDORLÓ

BOLONDGOMBA.

Az Egyesült Államok királynőt választanak.

Valószínűleg a nagy nyári hőség hatása alatt...

Halálra gázolta a kocsija.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Gettend pusztán Horváth József 62 éves gazda gabonát szállított kocsiján, miközben lovai valamitől megijedtek s elragadták a kocsit.

Villámsújtott aratók.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Fejérmegye keleti részén nagy vihar vonult keresztül, miközben a villám több helyen leütött s különösen Sárszentágotán nagy szerencsétlenségnek lett okozója.

A garázda rendőrbiztos.

UNGVÁR. Érdekes fegyelmi ügyet tárgyalt a közigazgatási bizottság. Sárffy Tibor, a határszéli rendőrség nagybereznai kirendeltségének biztosja, kemény legény.

ROOSEVELT DICSERI TAFTOT.

Azt mondja az elnök, hogy alkalmasabb utód nincsen Taftnál.

Honfitársaink hártatlanul bizalommal viseltek Roosevelt iránt. Tudják, hogy mit tett értük és ezért az országért.

S tekintettel erre a bizalomra, nagy jelentőséggel bír az a tudat rájuk néve, hogy Taft H. Vilmosnak a republikánus párt elnökjelöltjének jelölését Roosevelt is támogatja.

Az elnök ezeket mondta: „Nem hi-

szem, hogy az egész országban volna még egy ember, aki az elnökségre alkalmasabb volna, mint Taft ur. S a népek ugyanolyan igaz elnöke volna, mint Lincoln volt, s maga Lincoln sem volt mentebb a demagogia legesekélyebb vádjától nálánál, mint ahogy senki sem illetheti őt az osztálygyűlölet gyanújával.

Magasabb dicséret, mint ebből a forrásból ezek a szavak, nem érhetik, s csupán csak az, amit Roosevelt elnök mond, meg kell, hogy győzze honfitársainkat arról, miszerint az ő érdekükben fekszik Taft ur elnökérválasztásának támogatása.

De nem ez az egyedüli, aminek alapján ő megítélendő. Az ő cselekedetei nagyobb értékkel bírnak, mint a dicséret. Egész hivatalos működése alatt mint állami tisztviselő, bármily körülmények között is, bebizonyította, miszerint széles látókörű, méltányos, becsületes és mindenekfelett igazságos.

Honfitársaink és ez országban mindenki hátrafn és bizalommal teheti le érdekeit ilyen ember kezébe.

VÉRÉS NÉPGYÜLÉS.

Augusztus 18-iki kelettel írják hazulról:

Vasárnap délután négy órakor érkezett Nagyváradra Achim L. András Békéscsabáról, Dobozról, Szarvasról, Tótkomlósról, Balmazújvárosról, Gyomárról, Békésről, Gyuláról, Elekéről közel száz főnyi parasztagadát hozva magával különvonaton.

Izgalmas várakozás közepette nyitotta meg a népgyűlést Gál József békéscsabai földműves. Alig ejtett ki egy-két szót, a szociáldemokraták hangos abcuzásba törtek ki. Követelték Achiméktől, hogy a város lobogóit távolítsák el a nemzeti színi szalagot.

Az ordítás csak egy pár percig tartott; nyomban következett az iszonyatos csetepaté. A parasztpárt egyik embere a nép közé dobta le az emelvényről Bernáth József nyomdavezetőt, a szociáldemokraták egyik vezérémet.

Őriási tumultus keletkezett erre. Az ezernyi ezer ember fejét vesztve kezdett rohanni a veszedelmes helyről, olyan örült futás keletkezett, mintha dinamitot vetettek volna a tömeg közé. A rendőrök kirántották kardjaikat és jobbra-balra osztották az ütlegeket.

A rohanó tömeg és az üldözésre indult rendőrök szédületes futást rendeztek. Tehetetlen öreg asszonyok és gyermekek suhant meg sulyosan, véresen a kard. Egyik Achim-párti a piac sarkán valamelyik szociálista füstéjébe alatt vértől fejjel terült el a földön.

zavargásnak, a mentők csupán vérző sebesülteket vittek el a helyszínről.

A népgyűlést Elemér Ferenc tb. főkapitány feloszlatta. Ez természetesen már csak formális volt, mert az egybegyűltekből akkorra alig lézengett hirmódó is a csataterében.

A széttergett szociálisták között vonult el Achim L. András a piacról a földmunkások Teleki-utcai épületébe, ahol megtartotta a népgyűlést.

Kijelentette, hogy ezek után a szociáldemokrata párttal minden érintkezést megszakít s nem enged meg, hogy a szociáldemokrata párt az Alfröndön bárhol is népgyűlést tarthasson.

A vasárnapi vereség a nagyváradai szociáldemokrata pártban nagy elkeseredést keltett.

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvános nyugtázás hetenkint. Kellemtelenség elkerülése céljából minden héten a helyiütt fogjuk nyugtázni a „Bevándorló”-ra való előfizetéseket.

SCRANTON SAVINGS BANK. TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár. Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer.

RETTEGETES RHEUMATISMUS Gyönyörűen kigyógyítva. A COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE. Nagyon tisztelt kedves Orvos Úr!

A Collins N. Y. Medical Institute. 140 West 34th St. NEW YORK. Fogadják legálábbis köszönetemet azért, hogy engem rettenetes fájdalommal járó rheumatismus, köszvény bajomból oly gyorsan és oly szépen kigyógyított.

PRÁGER JÓZSEF. MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ. Főiroda: 230 BROADWAY, NEW YORK.

JACOB KLEIN. MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA. A PENNSYLVANIA VASUTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE. 1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

The American Savings & Trust Co., Duquesne, Pa. ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175.000.00. IRJON ÁRJEJEGYÉKÉRT E CZIMRE: JACOB KLEIN. 1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

OLCSÓ FARMOK! TIZENÖTEZER hold kővér föld VIRGINIA és NORTH CAROLINA államban NORFOLK kikötőváros közelében, HUSZ HOLD KITÜNŐ kővér föld, HÁROMSZOBÁS ÚJ HÁZZAL együtt \$400-500, mely összeg egyháromdrésze fizetendő, a maradvány 4 évi részletben.

J. ZOLTÁN RÉDAY. 548 E. MAIN ST., NORFOLK, VA. SZABÓ LAJOS POSTAMESTER. CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE. Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasuti jegyek törvényes ügynöke.

A polgármester fegyelmije. ZOMBOR. A város közgyűlése most tárgyalta Hanke Imre fegyelmi ügyét, amely a polgármester felmentésével végződött.

[Tizenkét] — Ezen az aduam, semmi óráig egy alud csak arra ébredem medvesen tam feküdvé, megindult és Fölkeltem, egy litém arcomat szén megkőnn, a tenger mélyén felett többé, nek tanak körülött lak a csendes érosk... Gyennál! Azt hittem hangja, hisz édjöz rém hely hangzik fálem ugra áthallatsz bából, mely lehet ez? Odal csoszogását is kellett lépne bam alatt nyil loftam. És közsírás. A szotolozárral; ha hogy a nesz n tál fel az ajtó pán, az asztal volt letéve, a arczára; alig posnál. Finoc himzett ingecs fejt gyönyös alól oly szépen aranyászhoz az az a kis fes csak a fejük v

Az ismeretl solyavára. Zudár Péter morult, széké hez s halkan f... — Nőm nem üresen állt s fán át kivétel fogal tüz lobog nagylköz, és gonosz vén ass kányának tart. éjszaka? A nyót tartott a tartaniok, me egymással, és én nem tudtam az a gondolat tem az asztalra azt szóhámba, kezébe adtam mire az megsz lötem, hogy nyok tovább; zuhogott a tő pent, olyat lo egy kanáll szelgettek. „Minden al dög?” — „Rét, hogy a t... Végre elkő egy szálkébe s ketten. En őt Mintha az Ist zéjük! A vén szony dühösen dísznő, hova t... „Ne kiabálj, j mondám neki. értem.” — „H ket?” — „Jó h... „Örült bol szesz mindnyá mit cselekszel de annyit tudol hol vették, k bet. En magy fogom viselni bámba lépni, a tom, hogy én szóhámba men asszonyok átkó homon, a vét hóvny mindenf pedig szép ese pémet, keny pöt föttem bor zen volt, őlen szépen megete csináltam nek tött lepedőből, és reggelig el

SZOB... Irta...

SZOMORU NAPOK.
REGÉNY.
Írta: Jókai Mór.

[Tizenkettedik folytatás.]

— Ezen az éjszakán csendesen elaludtam, semmi sem háborított. Több óráig úgy aludtam, mint egy halott, s csak arra ébredtem fel, hogy egész arcom nedves volt. Amint arcra voltam feküdvé, a vér orromon-számon megindult és egész fekhelyemet ellepte. Félkeltem, egy nagy dézsa vízben leöltöttem arcomat s érzem, hogy fejem egészen megkönnyebbült; nem hallom azt a tenger mélységéből jövő zugást magam felett többé, nem suttognak, nem sóhajtanak körülöttem, hanem ahelyett halk és csendes éjszakában — gyermeksírás... Gyermeksírás az én házámban! Azt hittem, ez is csak ábrándjaim hangja, hisz én süket vagyok, s az üldözők nem helyett most a csalógató rém hangok fülembe. De a gyermeksírás újra áthallatott a mellettem lévő szobából, melyben nem szokott aludni. Mi lehet ez? Odaléptem s ime léptem halk csoszogással is hallám. Még halkabban kellett lépnem. Még halkabban; a lábam alatt nyikorgó padló neszt is hallottam. És közbe folytonosan gyermek-sírás. A szoba általam volt bezárva tolvárral; halkan kellett félrehuznom, hogy a nesz ne hallassék; halkan nyitám fel az ajtót. És ime, a szoba közepén, az asztalon egy kisdéd cseszemő volt letéve, a mécs lobogó világot vetett arcára; alig lehetett több pár hónapnál. Finom pólyába volt burkolva, himzett ingecske rajta, kis gömbölyű fejét gyöngyös főkötő takarta, mely alól oly szépen göndörültek elő a finom aranyszálhoz hasonló fürtöcskék. Mint azok a kis festett angyalok, akiknek csak a fejük van künn az égből.

Az ismeretlen oly érzékenyen mosolygott a vén bakónak a gyermek szavára.

Zudár Péter arca ezután újra elkomorult, székét közelebb húzta vendégéhez s halkán folytatta:

— Nem nem volt a szobában. Ágya üresen állt s félig nyitva hagyott ajtaját át kivételtem, hogy a konyhában nagy tűz lobog; a tűzhely mellett ném foglalkozik, és annak anyja, egy ravasz, gonosz vén asszony, kit a vidék boszorkányának tart. Mit mivelnek ily késő éjszaka? A fiatal asszony egy serpenyőt tartott a tűzre, a vén mindenféle növényit hányt abba. Nem volt mit tartaniok, mégis suttogva beszéltek egymással, és félve tekintettek körül. Én nem tudtam, mi adta nekem akkor azt a gondolatot? Hirtelen ölembre vettem az asztalra tett kisdédet s átvittem azt szobába, ott lefektettem ágyamra, közölte általam elvesztett eszöregyűjét, mire az megszűnt sírni. Azután leskelődtem, hogy mit csinálnak az asszonyok tovább; a serpenyő tartalma főtt, zuhogott a tűz felett, ha néha kiesepent, olyat lobbant tőle a láng, a vén egy kanállal fölözte. Azonközben beszélgettek. „Nincsen-e valaki ébren?” — „Mindem alszik.” — „Hát a vén ő?” — „Részeg az most, s olyan süket, hogy a trombitaszó sem hallja.”

— Végre elkészültek vele, kitöltötték egy szilkebe s jöttek a szobába mind a ketten. Én ott álltam a szoba közepén. Mintha az Isten nyílt áttört volna köztük! A vén elejté a szilket, az ifiaszony dühösen támadt rám: „Süket disznó, hova tetted az gyermeket!” — „Ne kiabálj, jó asszony olyan nagyon, mondom neki, mert lassabban is megértem.” — „Hová tetted azt a gyermeket?” — „Jó helyen van, ne féltsétek.” — „Őrült bolond, szerencsétlenné teszsz mindnyájunkat, nem tudod, hogy mit eszelepsz!” — „Azt nem tudom, de annyit tudok, hogy a gyermek, akárhol tetted, keztekbe nem kerül többet. Én magamhoz vettem és gondját fogom viselni s aki be mer érte a szobába lépni, annak majd eszébe jutatom, hogy én vagyok a bakó!” Azzal szobámba mentem s bezártam azt; az asszonyok átkoztak, dörömböltek az ajtómon, a vén boszorka fenyegetett, hogy mindenféleképpen megrozt; én pedig szép csendesen elővettem teifűzőt, kenővörösről és teifűzőt népdet fiztem horszsz mellett; mikor készen volt, ölembre vettem a kisdédet és szőnyegen megettetem át magam, azután csináltam neki bölesét a gerendára kötött lenedőből, elringattam, elaléttam és reggelig elnéztem, hogyan alszik?

A bakó egy kis záros szekrényből valami papírba tekert csomagot vett ki és szavak után s azt sokszoros kötelékéből kiesavargatva, szétterjeszté az idegen előtt.

— Ha nehezére esik önnek megválni tőle, nem viszem el.

— Jó helyen lesz, — susogá az öreg, s odanyomta azt az ifju kezébe, ki eldugá a kis ereklyét mellénye alá.

— És most Isten önökkel, pihenjenek le, késő az éj. Nekem még reggelig nagy utat kell tennem.

A bakó maga akart vele menni, hogy lovát felnyergelje; az ifju visszautasította.

— Majd felköltöm a legényt; — szóm van hozzá!

— De az ebek harapósak.

— Engem nem bánthatnak.

Az idegen nem engedte magát kikeréni; a konyhában felvevő köpönyegét, megmagyaroztatá magának, hogy hol alszik az istálló mellett a legény, kezébe vevé a meggyújtott lámpát s azzal kiment az udvarra.

A komondorok, amint rájuk nézett, félénk, nyugtalan morgással húzódtak el előle s a ház háta mögé futva, ott kezdtek el vonítani. Bűbája volt csodás szemének emberre és állatra. — Benn a szobában énekelt a bakó: „ne jöjjön addig szememre álom!”

Az ifju sietett a hóhér-legény szobája felé. Utközben találkozott a menyecskeivel. Megesipte az orcáját, s a vállára ütött.

— Ej, be hamis legény maga!

A némbor bepöndörült a konyhaajtón, ráhagyva a vendégre, hogy keresse, amit akar.

Rátalált. Csak oda kellett neki bemenni, ahonnan amaz kijött. Iván úgy tett, mintha aludnék.

— Hej, öcsém, talpra! — kiáltá rá az idegen s megrángigálta üstökét, hogy az ijedten nyitá fel szemeit.

— No! micsoda ez? Mit bánt maga engem?

— Mit-e? Te sehonnai, azt majd mindjárt megtudod; kelj fel.

A legény nem sietett az engedelmességgel.

Az idegen nem szólt neki többet, hanem pofon ütötte innen is, túl is, hogy jobbra-balra lódult tőle a feje.

Iván erre dühödten ugrott fel fekhelyéről s bántójának rohant; de az oly ügyesen, mint a kigyó torkon ragadta jobb kezével, s odaszorította fejét a falhoz, míg a balkezével egy öblös pisztolyt tartott az orra elé.

— Meg ne mocezzanj, sem mirevaló; vagy ideoagasztalak a falhoz, mint egy festett képet.

A legény el volt rémulva a váratlanul erős markolástól s a neki szegzett feyvertől s feltében szepege kérdezé:

— De hát uram s én Istenem, mit vétettem én önnek? Kiesoda ön? és mit akar?

— Ki vagyok? Rendőr vagyok, gazember! egy szökött katonát üldözök, a kít te rejtettél el; mondjad, hova tetted?

Iván kezdett az első ijedségből magához térni.

— Hiszen megmondom, kérem; csak ereszzen el; igaz, hogy én egy szökött katonát csaltam ide, de nem azért, hogy én elrejtsem.

— Nem azért hoztad ide, hogy elrejtésed? Hazug, kutya. Mondj még egyet; még egy ilyen szépet, ha azt akarod, hogy a lovamhoz kösslek, úgy vigyelek el Dukláj. Hova tetted hát?

— Elmondok mindent, nagyságos rendőr ur; én igaz ember vagyok. Igaz, hogy idecsaltam azt az urfít, egykor inasa voltam; később együtt katonává lettünk; engem aztán elbocsátottak, mert megvakultam. Igazán mondom, akkor vak voltam. Bizott hozzáam a fiatal ember, s nekem könyörgött, hogy rejtsem el, amint meglátott Duklában az utczán.

— Mit kerestél te Galicziában?

— A gazdám küldött lovakért, de nem kaptam nekünk valót. Bizony mondom, igazat mondom.

— Tudat, hogy az az ember miért szökik?

— Igen is, mert a kapitányát meglátte egy asszony miatt.

— Hallottad az asszony nevét is?

— Hallottam, de már elfelejtettem.

— Hazudsz. Tudod. Mondd ki!

— Mondom már. Jaj, a torkom! — Kamienszka grófné.

— Tőle hallottad!

— Nem, csak úgy gondolom, mert annak irt levelet a futás közben, én velem adatta a postára; bizonyosan arról akadtak a nyomába.

[Polytatása következik.]

Pres: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto.

THE YOUGH NATIONAL BANK
OF CONNELLSVILLE, Pa.

Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A Conneltsville és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

ELŐ NEMZETI BANK
[FIRST NATIONAL BANK]
LEECHBURG, PA.

Összes tőke: \$40.000.00.

IGAZGATÓTANACS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman.

ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik.

AZ ÖN BETÉTJE ezen bankban teljesen biztos és bármikor előleges felmondás nélkül kivethető.

BETÉTJEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta utján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét.

PENZT KÜLDÖN a világ bármely részébe a legutányosabb áron és a legrovidebb idő alatt.

AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökkel lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árában vásárolhat.

Kérjen bővebb felvilágosítást levélileg.

C Z I M:

FIRST NATIONAL BANK,
LEECHBURG, PA.
BESZÉLUNK MAGYARUL.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankozásokat nevesítünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek ügyéből.

NEW YORK ÁLLAM.
KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz óra óta fennáll.

NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.
DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyjroda és közjegyzői hivatal.

NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA és PÉNZKÜLDŐ TÁRSASÁG, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431—1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet.

Bankárok, hajójeget- és vasúti, ügyvédi és közjegyzői iroda. Kölesönkönyvtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztonságosan. Hajójegyek az összes vonalakra az órázabá sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Elő Nemeti Bank, Minersville.

Alapítóke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legrovidebb bankháza, saját épületben, 866-ik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.

Pénzküldés az órázabá gyorsan, pontosan a legolcsóbb ártólalm mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árák mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzultáusi hitelesítést beszerzik. Czm: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesnei Magyar Amerikai Takarékbank és Hiteltársulat, Duquesne.

Alapítóke és főösszeg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legrovidebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar államig ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekkszámára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeladási és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegyelárusító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

KAIL G. ARPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézője. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

OHIO ÁLLAM.
PERCEL LAJOS, 532—534 Pearl street, Cleveland.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST CO., Youngstown.

Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.

MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jótállás mellett, olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM.
MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.
RIZSAK JÁNOS, 128 Second street, Passaic.

Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyjroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldő és hajójegyjüzlete. Házak, telkek vételi és eladása.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézője.

PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA.
Az összes hajóvonalak képviselője. **HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.** magyar közjegyző 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

Charles R. Kear elnök. Harry F. Potter pénztárnok.

ELŐ NEMZETI BANK
FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuykill-County legrovidebb nemzeti bankja.

Alapítóke \$50,000.00
Tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00

Elfogad pénzbetéteket s a pénzt esek alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

kereset, elővette a gyöngyös főkötőcskét, megnézte, egy könnyű esett reá, megcsókoltá, azután szótlanul nyújtá át az idegennek.

— Ha nehezére esik önnek megválni tőle, nem viszem el.

— Jó helyen lesz, — susogá az öreg, s odanyomta azt az ifju kezébe, ki eldugá a kis ereklyét mellénye alá.

— És most Isten önökkel, pihenjenek le, késő az éj. Nekem még reggelig nagy utat kell tennem.

A bakó maga akart vele menni, hogy lovát felnyergelje; az ifju visszautasította.

— Majd felköltöm a legényt; — szóm van hozzá!

— De az ebek harapósak.

— Engem nem bánthatnak.

Az idegen nem engedte magát kikeréni; a konyhában felvevő köpönyegét, megmagyaroztatá magának, hogy hol alszik az istálló mellett a legény, kezébe vevé a meggyújtott lámpát s azzal kiment az udvarra.

A komondorok, amint rájuk nézett, félénk, nyugtalan morgással húzódtak el előle s a ház háta mögé futva, ott kezdtek el vonítani. Bűbája volt csodás szemének emberre és állatra. — Benn a szobában énekelt a bakó: „ne jöjjön addig szememre álom!”

Az ifju sietett a hóhér-legény szobája felé. Utközben találkozott a menyecskeivel. Megesipte az orcáját, s a vállára ütött.

— Ej, be hamis legény maga!

A némbor bepöndörült a konyhaajtón, ráhagyva a vendégre, hogy keresse, amit akar.

Rátalált. Csak oda kellett neki bemenni, ahonnan amaz kijött. Iván úgy tett, mintha aludnék.

— Hej, öcsém, talpra! — kiáltá rá az idegen s megrángigálta üstökét, hogy az ijedten nyitá fel szemeit.

— No! micsoda ez? Mit bánt maga engem?

— Mit-e? Te sehonnai, azt majd mindjárt megtudod; kelj fel.

A legény nem sietett az engedelmességgel.

Az idegen nem szólt neki többet, hanem pofon ütötte innen is, túl is, hogy jobbra-balra lódult tőle a feje.

Iván erre dühödten ugrott fel fekhelyéről s bántójának rohant; de az oly ügyesen, mint a kigyó torkon ragadta jobb kezével, s odaszorította fejét a falhoz, míg a balkezével egy öblös pisztolyt tartott az orra elé.

— Meg ne mocezzanj, sem mirevaló; vagy ideoagasztalak a falhoz, mint egy festett képet.

A legény el volt rémulva a váratlanul erős markolástól s a neki szegzett feyvertől s feltében szepege kérdezé:

— De hát uram s én Istenem, mit vétettem én önnek? Kiesoda ön? és mit akar?

— Ki vagyok? Rendőr vagyok, gazember! egy szökött katonát üldözök, a kít te rejtettél el; mondjad, hova tetted?

Iván kezdett az első ijedségből magához térni.

— Hiszen megmondom, kérem; csak ereszzen el; igaz, hogy én egy szökött katonát csaltam ide, de nem azért, hogy én elrejtsem.

— Nem azért hoztad ide, hogy elrejtésed? Hazug, kutya. Mondj még egyet; még egy ilyen szépet, ha azt akarod, hogy a lovamhoz kösslek, úgy vigyelek el Dukláj. Hova tetted hát?

— Elmondok mindent, nagyságos rendőr ur; én igaz ember vagyok. Igaz, hogy idecsaltam azt az urfít, egykor inasa voltam; később együtt katonává lettünk; engem aztán elbocsátottak, mert megvakultam. Igazán mondom, akkor vak voltam. Bizott hozzáam a fiatal ember, s nekem könyörgött, hogy rejtsem el, amint meglátott Duklában az utczán.

— Mit kerestél te Galicziában?

— A gazdám küldött lovakért, de nem kaptam nekünk valót. Bizony mondom, igazat mondom.

— Tudat, hogy az az ember miért szökik?

— Igen is, mert a kapitányát meglátte egy asszony miatt.

— Hallottad az asszony nevét is?

— Hallottam, de már elfelejtettem.

— Hazudsz. Tudod. Mondd ki!

— Mondom már. Jaj, a torkom! — Kamienszka grófné.

— Tőle hallottad!

— Nem, csak úgy gondolom, mert annak irt levelet a futás közben, én velem adatta a postára; bizonyosan arról akadtak a nyomába.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE
127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENEMŐ közjegyzői okiratok szakszereiben kiállítanak és konzultáusi hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.

REAM BIZOTT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járok el.

AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISEREM a hajóhoz.

UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIÓKÜZLETEK:
FRANKLIN FURNACE, N. J.
SOUTH BETHLEHEM, PA.

ALPHA, N. J.
WHARTON, N. J.

RIZSAK JÁNOS
Passaic pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

Beaverfallson sz Bertalan; Slick; Westonsreelandon főt; Wieden Wanyó; Adies István; Mossey Sándor; Pasochik Tiván; Mihály.

Yorkban Crop-line E. S., Ács; Sharonban Shazinger Igodnár Miklós; Garfielden M.; Turós Karintanban Fambouyan Grubában Lökössy; Lajos, Reis, Hajnal Kom Dezső; Torán, Orbán Imre Ferencz.

Trentonban Péstván.

100 dollár. Jas. Blair jr. BANK TON, Pa. KPNZTARA.

NYITVA VAN.

US

széret, rheu- és lettem a táj- és csakis imaim-állapo- Már től, s en egy az for- amere. m láb- gészé- hisabb

tr. Ia. nved,

ite YORK.

YZÓ. OZA, II-K emelet, MELETT.

Egrosztit erővel.

RO IRODA. KESÉGE. HOMESTEAD, PA.

hol a magyarság

